

– radni pročišćeni tekst

IZMJENE I DOPUNE
PROSTORNOG PLANA UREĐENJA “OPĆINE LIŠANE OSTROVIČKE”

~~Prekriženi tekst~~ – briše se

Obojeni tekst – dodaje se

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području općine Lišane Ostrovičke

Korištenje prostora

Članak 6.

Planirane su sljedeće namjene površina:

- Građevinska područja naselja
- Poslovno-proizvodna namjena (IK)
- Javne i društvene namjene (D)
- ~~– Turistička namjena (T)~~
- Groblje
- Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene-osobito vrijedno obradivo tlo
- Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene-ostala obradiva tla
- Šume isključivo osnovne namjene-gospodarska šuma
- Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
- Površine infrastrukturnih sustava

Uvjeti i ciljevi za određivanje namjene površina

Članak 7.

Ovim se Planom utvrđuju kriteriji za korištenje/namjenu površina, koji su određeni sljedećim karakteristikama:

- Prostor kao ograničeni resurs mora se koristiti racionalno i svrhovito što, pretpostavlja poštivanje principa organskog širenja postojećih naselja u okvirima zadanih mjerila i unutar utvrđenih granica GP-a.
- Korištenje, dosad neizgrađenih prostora, za gradnju mora biti argumentirano gospodarskom interesom za lokalnu zajednicu.
- U definiranju uvjeta za formiranje granica GP-a naselja primjenjuje se pravilo korištenja već izgrađenih, postojećih struktura i njihovo logično povezivanje u urbane cjeline.

2. Uvjeti za uređenje prostora

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 8.

Građevine od važnosti za Državu

Članak 9.

Građevine od važnosti za Državu su:

- Prometne građevine
 - državna cesta D56: čvor Tromilja (D424)-Benkovac-Skradin-Drniš (D33)-Sinj-čvor Klis-Grlo (D1),
 - željeznička pruga M606: Zadar-Knin (postojeća)
- Građevine za korištenje voda
 - vodoopskrbni sustav - jugoistočni pravac Regionalnog vodovoda sjeverne Dalmacije (planiran)
- Energetske građevine
 - dalekovod 110 kV - planiran

Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom građevina potrebno je sanirati po mogućnosti ozeleniti radi očuvanja krajobraza.

Građevine od važnosti za Županiju

Članak 10.

Građevine od važnosti za Županiju su:

- Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:
 - ~~– županijske ceste – postojeće:~~
 - Ž 6070: Dobropoljci-Đevrske(D509),
 - Ž 6067: D56-Vukšić-Bila vlaka-D27,
 - ~~– lokalne ceste – postojeće:~~
 - L 63132: Ž 6052-L63133,
 - L 63133: Ž 6052- Dobropoljci Ž(6070),
 - L 63147: Želj. postaja-Ostrovica-D56,
 - L 63152: Lišane Ostrovičke-D56,
 - L 63177: D56-Lišane Ostrovičke-L63152,
- Energetske građevine – planirane:
 - elektrane na obnovljive izvore energije (sunce, vjetar) snage manje od 20 MW
- Građevine za distribuciju plina:
 - osnovni elementi distribucijskog plinskog sustava čije su trase i lokacije definirane „Studijom opskrbe plinom Zadarske Županije“ i „Idejnim projektom opskrbe prirodnim plinom Zadarske županije“ –planirani
- Građevine za zaštitu voda:
 - sustav odvodnje otpadnih voda
- Zaštitne i regulacijske građevine:
 - za obranu od poplava i zaštitu od bujica vodotoka Jaruga
- Sustav navodnjavanja Lišanskog polja

Uvjeti za uređenje prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju dati su u točki 5. ovih odredbi.

2.2. Građevinska područja naselja

Opći uvjeti

Članak 11.

Građevinsko područje naselja je prostor predviđen za gradnju i razvoj naselja koji se sastoji od izgrađenog i neizgrađenog – komunalno uređenog djela.

Članak 12.

Planom se utvrđuju građevinska područja naselja u kojima je stanovanje glavna namjena kao zona mješovite namjene - pretežito stambene, a sadrži izgrađeni i neizgrađeni dio:

- Izgrađeni dio naselja sastoji se od gusto izgrađenih zona i zona nižeg stupnja izgrađenosti koje je moguće dograđivati.
- Neizgrađeni – komunalno uređeni dio građevinskog područja naselja predstavlja prostor za razvoj na kojem će se naselje širiti.

Članak 13.

Članak 14.

Granice GP-a naselja ucrtane su na katastarskoj podlozi koja čini grafički prilog Plana (kartografski prikaz 4. Građevinska područja naselja, mj. 1:5000).

Članak 15.

Članak 16.

Članak 17.

Pored stanovanja kao osnovne namjene unutar GP-a naselja, mogu se graditi i:

- javni objekti (škola, crkva, vrtić, zdravstvena ustanova, tržnica i sl,...)
- gospodarski objekti, koji ne ugrožavaju ekološku stabilnost naselja (servisi, zanatske radionice, manji proizvodni pogoni s pratećim sadržajima i sl..)
- turistički objekti (hoteli, moteli, restorani, apartmani, pansioni, i sl...)
- sportsko-rekreacijski sadržaji (dvorane, bazeni, igrališta),
- groblja,
- infrastrukturni koridori.

Uvjeti za izgradnju objekata iz prethodnog stavka detaljnije su opisani u točki 3. ovih Odredbi.

Članak 18.

Članak 19.

Izgradnja i širenje naselja dozvoljena je isključivo unutar granica GP naselja na građevnim česticama.

Članak 20.

Svaka pojedina građevna čestica mora imati osiguran kolni i/ili pješački pristup na javnu prometnu površinu minimalne širine 5,0 m za dvosmjerni ili 3,5 m za jednosmjerni promet ili pješački pristup

Iznimno, u izgrađenim dijelovima naselja, kada to naslijeđena situacija na terenu ne dozvoljava, minimalna širina pristupa na javnu prometnu površinu može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m uz uvjet da duljina pristupa ne prelazi 50 m, odnosno da je osigurano ugibalište na svakih 50 m.

Članak 21.

Regulacijska crta je mjesto priključenja parcele na javnu prometnu površinu.

Građevinski pravac definira obveznu i najmanju moguću udaljenost prednje fasade građevine od regulacijske crte.

Udaljenost građevinskog pravca od regulacijske crte je min. 5 m, ako nije Zakonom o cestama, ili UPU-om drugačije određeno.

Članak 22.

Iznimno u izgrađenim dijelovima naselja, u slučajevima kada je građevni pravac uz ulicu definiran zatečenim stanjem na terenu, građevine se mogu graditi i bliže, pa i neposredno uz javnu prometnu površinu, što znači da se građevina treba uskladiti sa zatečenim stanjem.

Članak 23.

U slučajevima rekonstrukcije (dogradnje) dograđeni dio ne smije prekoračiti građevinski pravac, ukoliko bi time bio prekršen Planom propisan minimum..

Članak 24.

Udaljenost samostojeće građevine od susjedne međe ne može biti manja od $h/2$ pri čemu je h visina građevine od najniže točke uređenog terena uz građevinu do krovnog vijenca građevine.

Minimalna dozvoljena udaljenost od susjedne međe je 3 m.

Na istoj udaljenosti moraju biti i istake na bočnoj ili stražnjoj fasadi građevine.

Članak 24a.

Iznimno unutar izgrađenog dijela naselja zbog zatečenog stanja na terenu udaljenost može biti i manja, ali ne manja od 1,0 m.

U slučajevima kada to nije moguće zbog zatečenog stanja na terenu u izgrađenim dijelovima naselja dozvoljava se gradnja i na udaljenosti manjoj od 1,0 m pa i na samoj međi, ali bez otvora i uz suglasnost susjeda.

Članak 25.

Ovim planom određena je minimalna širina građevne čestice **na mjestu građevnog pravca:**

- za samostojeću kuću ~~4~~**10** m,
- za dvojnu kuću ~~4~~**8** m,

Odstupanje od utvrđenih vrijednosti iz prethodnog stavka dozvoljeno je u izgrađenim dijelovima naselja, a može biti maksimalno 2,0 m.

Članak 26.

Izuzetak od prethodnih članaka čine interpolacije i rekonstrukcije u starim (povijesnim) jezgrama gdje se dozvoljava veće odstupanje u skladu sa konzervatorskim uvjetima.

Članak 27.

Članak 28.

Članak 29.

Na građevnoj čestici mora biti osiguran prostor za smještaj prometa u mirovanju prema uvjetima utvrđenim ovim Planom (točka 5). Izgradnja garaža može biti i izvan objekta, ako ne prelazi dozvoljeni postotak izgrađenosti.

Članak 30.

Na građevnoj čestici potrebno je maksimalno sačuvati autohtoni pejzaž.

Prilikom definiranja tlocrta građevine u okviru zadanih normi, potrebno je maksimalno respektirati postojeće visoko zelenilo. Ukoliko nije moguće izbjeći uklanjanje određenog broja stabala, odgovarajući broj je potrebno posaditi na slobodnim dijelovima parcele.

Članak 31.

Prostor između građevinskog pravca i regulacijske crte mora se urediti kao ukrasni vrt, koristeći prvenstveno autohtoni biljni fond. U ovom prostoru se mogu smjestiti i parkirališne površine.

Članak 32.

Članak 33.

Članak 34.

Članak 35.

Članak 36.

Uvjeti za gradnju stambenih građevina unutar građevinskog područja naselja

Članak 37.

Pod pojmom stambenih kuća ovim se Planom podrazumijevaju građevine u kojima je 50% ili više ukupne korisne (neto) površine namijenjeno za stanovanje (sukladno Klasifikaciji vrsta građevina NN. br. 11/98).

Članak 38.

Na jednoj građevnoj čestici Planom je dozvoljena izgradnja samo jedne stambene kuće.

Članak 39.

Planom se dozvoljava izgradnja sljedećih tipova stambenih kuća:

- obiteljska kuća
- višeobiteljska kuća.

Članak 40.

Obiteljska kuća može imati najviše dva stana

Dozvoljena katnost je Po+P+1+Pk.

Maksimalna visina je 8 m.

Krov može biti kosi ili kombinacija kosih krovnih ploha i ravnih prohodnih terasa. Pokrov crijep, a nagib od 18° do 22° zavisno o vrsti pokrova. Iznimno može biti veći nagib, ali ne veći od 26°.

Udaljenost od susjedne parcele mora biti minimalno h/2, ali ne manje od 3 m.

Planom su utvrđeni osnovni prostorni pokazatelji:

tip građevine	min. površina građ. parcele (m ²)	koeficijent izgrađenosti	koeficijent iskoristivosti*
samostojeća građevina	400	0,30	0,6
dvojna građevina	200	0,30	0,6

* u koeficijent iskoristivosti ne računa se podrumski prostor

Članak 41.

Višeobiteljska kuća sastoji se od najviše četiri stana.

Dozvoljena katnost višeobiteljske kuće je Po+P+1+Pk.

Maksimalna visina je 8 m.

Krov može biti kosi ili kombinacija kosih krovnih ploha i ravnih prohodnih terasa. Pokrov je crijep, a nagib od 18° do 22° zavisno o vrsti pokrova.

Planom su utvrđeni osnovni prostorni pokazatelji:

tip građevine	min. površina građ. parcele (m ²)	koeficijent izgrađenosti	koeficijent iskoristivosti
samostojeća građevina	600	0,30	0,6

Oblikovanje građevina

Članak 42.

Kod oblikovanja objekata voditi računa o skladnom uklapanju u ambijent materijalom i oblikom. Građevine u cjelini, kao i pojedini njihovi elementi moraju sadržavati osobitosti autohtone i tradicionalne arhitekture.

Horizontalni i vertikalni gabariti građevine, oblikovanje fasada i krovišta, te upotrijebljeni građevinski materijal, moraju biti usklađeni s okolnim objektima, načinom i tradicijom gradnje i krajobraznim vrijednostima podneblja.

Građevine koje se izgrađuju kao dvojne građevine moraju s građevinom uz koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

Članak 43.

Teren oko građevina, potporni zidovi, terase i sl. moraju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjedne čestice i građevina.

Ograđivanje parcela izvodit će se u pravilu ogradom, koje su u donjem dijelu masivne, visine 1,00 m od terena, dok se veća visina može izvesti 2,00 m od rešetke, mreže ili živice, a iznimno masivnim punim zidom visine do 2,00 m u starim dijelovima naselja.

Članak 44.

Prostor između građevinskog pravca i regulacijske crte mora se urediti kao ukrasni vrt, koristeći prvenstveno autohtoni biljni fond.

Članak 45.

Male parcele, koje su do sada ostale neizgrađene, čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju kuća, ili koje nemaju direktan pristup s javne površine, mogu se uklopiti u sustav zelenih površina ili pripojiti susjednim parcelama.

Uvjeti za gradnju pomoćih i pratećih građevina unutar GP naselja

Članak 46.

Na građevnoj čestici se uz glavne građevine (stambene zgrade) mogu graditi pomoćne i prateće građevine koje su u funkciji glavne građevine.

Pomoćne građevine mogu biti garaže, spremišta (alata, poljoprivrednih strojeva i proizvoda), ljetne kuhinje, bazeni, nadstrešnice i sl.

Prateće građevine su građevine za smještaj domaćih životinja, sušare i sl.

Članak 47.

Pomoćne i prateće građevine mogu se graditi u sklopu glavne građevine na način da sa njim čine skladnu graditeljsku cjelinu, ili se mogu graditi kao samostalne građevine na istoj parceli.

Ako se pomoćne građevine grade kao samostalne, mogu se graditi i neposredno do susjedne granice (jedne ili više) uz suglasnost susjeda.

U tom slučaju ne dozvoljava se otvaranje otvora uz obvezu izvođenja protupožarnog zida prema susjedu minimalne vatrootpornosti 2 sata.

Pomoćne i prateće građevine mogu se graditi kao dvojne građevine ili građevine u nizu na zajedničkom dvorišnom pravcu ili zajedničkim zabatnim zidom sa susjednom građevnom česticom pod uvjetom da su izgrađene od vatrootpornog materijala i da su izvedeni vatrootporni zidovi, da je nagib krovne plohe izveden prema vlastitom dvorištu, te uz suglasnost susjeda.

Članak 48.

Postotak izgrađenosti odnosno koeficijent izgrađenosti građevne čestice čine glavna i sve pomoćne i prateće građevine na jednoj građevnoj čestici.

Članak 49.

Dozvoljena visina pomoćnih i pratećih građevina je 5,0 m.

Krov može biti kos (dvostrešan ili jednostrešan krov) ili ravan krov s odvodom vode na vlastitu parcelu.

Članak 50.

Garaže se trebaju graditi u sklopu gabarita stambene zgrade.

Dozvoljena je izgradnja garaža i na međi sa susjedom u slučaju reciprociteta ili uz suglasnost susjeda.

Nije dozvoljena izgradnja garaža na granici čestice prema javnoj prometnoj površini, osim unutar gusto izgrađenog dijela naselja, stare jezgre i naslijeđenih graditeljskih sklopova.

2.3. Izgrađene strukture van naselja

Članak 51.

Sukladno planiranoj namjeni unutar granica obuhvata ovoga Plana strukture van naselja su:

1. izdvojena građevinska područja (GP) izvan naselja
 - zona proizvodno poslovne namjene (IK)
 - ~~zona lječilišnog centra (D3)~~
 - ~~zona studentskog kampusa (D5)~~
 - zona groblja (G)
2. pojedinačne građevine i uređaji izvan građevinskih područja
 - zona za eksploataciju Benkovačkog arhitektonskog kamena
 - pojedinačni objekti u funkciji poljoprivredne proizvodnje
 - pojedinačni objekti i uređaji unutar šumskih površina

Uvjeti za gradnju unutar zone proizvodno-poslovne namjene (IK)

Članak 52.

Planom definirana zona proizvodno-poslovne namjene izvan granica naselja (IK) je građevinsko područje izvan naselja planirano za gradnju i razvoj proizvodnih i prerađivačkih pogona, zanatskih i servisnih djelatnosti, pratećih trgovačko-skladišnih prostora, te ostalih sličnih djelatnosti, na lokaciji u skladu sa grafičkim prilogom Plana temeljem prethodno izrađenog UPU-a, a prema sljedećim uvjetima:

- minimalna veličina građevne čestice je 800 m²
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,4
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je 1,0
- visina ovisi o namjeni građevine, ali ne može biti veća od 9,0 m
- iznimno, zbog tehnološkog procesa moguća su i odstupanja od dozvoljene visine u skladu sa zahtjevima proizvodnog procesa
- građevne čestice trebaju imati osiguran kolni pristup min. širine 6,0 m
- unutar svake građevne čestice treba biti osiguran prostor za promet u mirovanju sukladno standardima definiranim ovim planom
- min.10% građevne čestice treba urediti u zaštitnom i ukrasnom zelenilu

Članak 52.a

Uvjeti za gradnju unutar zone lječilišnog centra (D3)

Članak 52.b

~~Planom definirana zona lječilišnog centra je građevinsko područje izvan naselja planirano za gradnju i razvoj centra za pružanje medicinskih usluga rehabilitacije sa smještajnim kapacitetima i mogućnošću osiguranja povremene i/ili traje skrbi.~~

~~Izgradnja i uređenje ove zona dozvoljena je na lokaciji u skladu sa grafičkim prilogom Plana, temeljem prethodno izrađenog UPU-a i prema sljedećim uvjetima:~~

- ~~– minimalna veličina građevne čestice je 500 m²~~
- ~~– maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,3~~
- ~~– maksimalni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je 1,0~~

- maksimalno dozvoljena gustoća korištenja zone je 80 korisnika/m²
- u sklopu zone, pored zgrada za smještaj i boravak, dozvoljena je izgradnja građevina i sadržaja za pružanje medicinske usluge rehabilitacije, rekreacijskih i sportskih sadržaja pratećih ugostiteljsko-turističkih i trgovačkih sadržaja i sl.,
- zgrade za smještaj i boravak korisnika prostora moguće je planirati i graditi kao centralne građevine tipa hotel sa pratećim depadansama (paviljoni, apartmanske cjeline, vile i sl.)
- maksimalan broj nadzemnih etaža za smještajne jedinice (depadanse) je 3
- dozvoljena katnost za depadanse je $Po+P+1+Pk$ ili $S+VP+1+Krov$
- maksimalno dozvoljena visina depadansi je 8.0 m
- dozvoljena katnost za sve ostale zgrade je $Po+P+2+Pk$ ili $S+VP+2+Krov$
- maksimalan broj nadzemnih etaža za sve ostale zgrade je 4
- maksimalno dozvoljena visina svih ostalih zgrada je 10.0 m
- iznimno su moguća odstupanja ukoliko je to uvjetovano tehnološkim procesom
- internu prometnu mrežu planirati unutar zone sa jednim (zajedničkim) kolnim priključkom na javnu prometnu mrežu min. širine 6,0 m
- unutar zone promet će se rješavati u kombinaciji kolnog prometa i pješačkih i biciklističkih staza u skladu sa potrebama planiranih namjena
- unutar zone potrebno je osigurati dostatan broj parkirališnih mjesta na za to posebno uređenom zajedničkom prostoru koji je u funkciji cijele zone
- min.30% zone treba ozeleniti sadnjom trajnih nasada ili ukrasnih autohtonih biljnih vrsta
- odvodnju otpadnih voda riješiti izgradnjom javne kanalizacijske mreže s pripadajućim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda uz primjenu odgovarajućeg stupnja čišćenja

Uvjeti za gradnju unutar zone studentskog kampusa (D5)

Članak 52.c

Planom definirana zona studentskog kampusa je građevinsko područje izvan naselja planirano za gradnju i razvoj edukativnog centra namijenjenog prvenstveno za smještaj i obrazovanje mladih.

Izgradnja i uređenje ove zona dozvoljena je na lokaciji u skladu sa grafičkim prilogom Plana, temeljem prethodno izrađenog UPU-a i prema sljedećim uvjetima:

- minimalna veličina građevne čestice je 500 m²
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je 1,0
- maksimalan broj etaža je 4 za centralne zgrade i 3 za smještajne jedinice
- dozvoljena katnost za centralne zgrade je $Po+P+1+Pk$ ili $S+VP+1+Pk$
- dozvoljena katnost za smještajne jedinice je $Po+P+Pk$ ili $S+VP+Pk$
- maksimalno dozvoljena visina centralnih zgrada je 8.0 m
- maksimalno dozvoljena visina smještajnih jedinica je 5.0 m
- zona trebaju imati osiguran kolni pristup min. širine 6,0 m
- unutar zone promet će se rješavati u kombinaciji kolnog prometa i pješačkih staza u skladu sa potrebama planiranih namjena
- unutar zone potrebno je osigurati dostatan broj parkirališnih mjesta u skladu sa uvjetima Plana
- minimalno 30% zone treba urediti u ukrasnom i zaštitnom zelenilu dajući prednost autohtonim biljnim vrstama

Uvjeti za gradnju groblja

Članak 52.d

Planom je utvrđeno područje mjesnog groblja izvan granica građevinskog područja naselja Lišene Ostrovičke i Dobropoljci.

Unutar postojećih mjesnih groblja (izvan ili u sklopu građevinskog područja naselja moguća je izgradnja pratećih sadržaja paviljonskog tipa (kapelica, mrtvačnica i sl.).

~~Za sve veće intervencije u prostoru, proširenja postojećih u površini većoj od 20% ukupne površine i izgradnja novih groblja potrebno je izraditi UPU, kojim će se odrediti uvjeti gradnje.~~

Uvjeti za istraživanje i eksploataciju Benkovačkog arhitektonskog kamena

Članak 52.e

Za istraživanje i eksploataciju "benkovačkog arhitektonskog kamena" Planom je utvrđeno područje ispod lokalne ceste L63132, a u skladu sa grafičkim prilogom Plana (list br. 1. Korištenje i namjena prostora).

Kameni otpad pri dobivanju "benkovačkog arhitektonskog kamena" moguće je koristiti za tehničku sanaciju otkopanih prostora, a manji dio (maksimalno 20% od ukupnih količina kamenog otpada) kao tehničko-građevni kamen, što se mora utvrditi Studijom procjene utjecaja na okoliš.

Kriteriji za određivanje novih zona (istražnih odnosno eksploatacijskih polja „benkovačkog arhitektonskog kamena“) za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina su:

- istraživanje mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode i more,
- lokacija mora biti na sigurnoj udaljenosti od naselja, ugostiteljsko-turističkih i sportskorekreacijskih područja,
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina nije dozvoljena na prostoru na kojem se nalaze javne prometnice, vodoprivredni objekti i uređaji, vojni objekti i groblja, te na prostoru iznad ili ispod elektroenergetskih postrojenja,
- iskorištavanje mineralnih sirovina ne može se izvoditi uz zaštićenu spomeničku i kulturnu baštinu i zaštićene prirodne vrijednosti,
- min. udaljenost za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina od naprijed navedenih područja i objekata mora biti u skladu s posebnim propisom,
- nije dopuštena eksploatacija šljunka uz vodotoke,
- mora se prilagoditi krajoliku,
- transport sirovina mora biti izvan područja naselja.

Uvjeti za gradnju pojedinačnih objekata u funkciji poljoprivredne proizvodnje

Članak 53.

Planom je dozvoljena izgradnja staklenika i plastenika na poljoprivrednom zemljištu, (osim u zaštitnom pojasu cesta i pruga), visine do 3 m i udaljenosti od susjedne međe minimalno za visinu građevine.

Članak 53.a

Objekti za uzgoj stoke i peradi (farme, peradarnici) mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu lošije kvalitete, veličine ovisno o broju stoke odnosno peradi, uz obveznu infrastrukturnu opremljenost. Maksimalna izgrađenost parcele može biti 40%, a objekti se mogu graditi na udaljenostima od građevinskih područja, prikazanim u sljedećoj tablici:

Stoka krupnog zuba (komada)	Udaljenost (m)	Stoka sitnog zuba (komada)	Udaljenost (m)	Perad (komada)	Udaljenost (m)
do 150	200	do 200	100	do 1000	50
150-350	300	200-750	100	1000-5000	50
preko 350	500	preko 750	200	preko 5000	100

Farme se ne smiju planirati na područjima određenim ovim Planom kao vrijedan krajolik, na zaštićenim područjima prirodne i kulturne baštine, niti na vodozaštitnim područjima.

Prije izdavanja lokacijske dozvole nužno je izraditi idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje kojim će se odrediti uvjeti za:

- veličinu i način gradnje objekata s pratećim prostorima
- način i režim korištenja objekata
- prilaz parceli
- rješenje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda, te odlaganje krupnog otpada
- sanitarno-zaštitnu zonu, sadnju drveća i zelenila
- mjere zaštita čovjekova okoliša i sl.

a sve u skladu s odredbama ovog Plana i ~~Pravilnikom~~ **Uredbom** o procjeni utjecaja **zahvata** na okoliš (NN. br. ~~59/2000~~ **61/14, 3/17**).

Članak 53.b

Na poljoprivrednom zemljištu nižeg boniteta može se graditi gospodarska kuća (građevine za pohranu poljoprivrednih strojeva i alata, te poljoprivrednih proizvoda, kao i građevine za čuvanje voćnjaka i vinograda) na parceli minimalne veličine 2.000 m². Gospodarska kuća može se graditi kao prizemnica, najviše 30 m² bruto razvijene površine. Visina vijenca ne smije biti veća od 3,00 m od terena.

Zidovi trebaju biti izvedeni od kamena ili od betonskih blokova, opekinih blokova, odnosno betona, ali obloženi kamenom izvana. Svojim gabaritom, izgledom i materijalom, ove kućice trebaju biti u skladu s tradicijskom gradnjom.

Investitor treba dokazati da ima stalno prebivalište na teritoriju Općine Lišane Ostrovičke i da se bavi poljoprivredom, također na teritoriju ove Općine.

Namjena ovih objekata može biti za pohranu poljoprivrednih strojeva i alata, za čuvanje voćnjaka i vinograda i za sklanjanje stoke.

Krov dvostrešan pokriven kamenim pločama ili kupom kanalicom. Nagib krova u skladu s tradicionalnom arhitekturom.

Gospodarski objekt mora biti udaljen od međe najmanje 2,0 m, te mora biti smješten u pravilu na manje plodnom tlu.

Članak 53.c

~~Stambeni objekti u funkciji poljoprivredne proizvodnje i seoskog turizma mogu se graditi kao individualna, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, ako se nalaze na zemljištu površine najmanje 2 ha~~

Mogućnost izgradnje građevina na poljoprivrednim površinama podrazumijeva bavljenje poljoprivredom kao registriranom osnovnom djelatnošću, te se provedbeni akt pratećih sadržaja u funkciji agroturizma može izdati isključivo registriranim subjektima koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu, a obuhvaća sljedeće organizacijske oblike: obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti ili pravna osoba registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti.

Stambene i gospodarske građevine u prostornom smislu moraju sačinjavati funkcionalnu cjelinu uz racionalno korištenje prostora. Nije dozvoljena disperzna gradnja, već je moguće formirati jedinstveno i cjelovito područje gradnje stambenih i gospodarskih građevina u kojima se mogu pružati ugostiteljske i turističke usluge seoskog turizma.

~~U objektu je uz stanovanje potrebno organizirati prostore u funkciji poljoprivredne proizvodnje i /ili prerade poljoprivrednih proizvoda (uljara, vinski podrumi i sl.)~~

~~Stambene jedinice u funkciji agroturizma smatraju se pomoćnim građevinama, pa nije dozvoljeno njihovo izdvajanje iz kompleksa.~~

Stambene jedinice u funkciji agroturizma mogu se graditi u sklopu glavne građevine ili kao pomoćne građevine te nije dozvoljeno njihovo izdvajanje iz kompleksa.

Dozvoljena katnost je Po+P+1+Krov

Dozvoljena visina - 6 m.

Na površinama od 2 ha – 10 ha maksimalna dozvoljena površina nadzemnih etaža je **+1,5 %** površine uz uvjet da max. dozvoljena površina ne prelazi 500 m²., a na površinama većim od 10 ha maksimalna dozvoljena površina nadzemnih etaža je također **+1,5 %** površine uz uvjet da max. dozvoljena površina ne prelazi 3000 m². Maksimalna površina podruma je 1000 m².

Krov može biti kosi ili kombinacija kosih krovnih ploha i ravnih prohodnih terasa. Pokrov crijep, a nagib od 18° do 22° zavisno o vrsti pokrova. Iznimno može biti veći nagib, ali ne veći od 26°.

Udaljenost od susjedne parcele mora biti minimalno h/2, ali ne manje od 3 m.

Za izgradnju građevina za preradu i pohranu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinski podrumi, sušare i sl.) iznimno su moguća odstupanja od dozvoljene visine ukoliko tehnološki proces to zahtijeva.

Odobrenje za građenje može se izdati samo na površinama koje su privedene svrsi, zasađene trajnim nasadima na min ~~80~~**70** % površine.

Uvjeti za gradnju pojedinačnih objekata i uređaja unutar šumskih površina

Članak 53.d.

Planom je dozvoljena gradnja Lovačkih domova, maksimalne brutto razvijene površine 200 m², maksimalno dozvoljene katnosti P+1, visine maksimalno 6,5 m.

Članak 54.

Na šumskom zemljištu moguće je urediti trim-staze, šetališta, te skloništa i nadstrešnice za hranjenje i zaštitu divljači uz neophodne prateće sadržaje, a sve u skladu sa Zakonom o šumama.

3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

Članak 55.

Gospodarske djelatnosti proizvodno-poslovne, turističke i slično moguće je smjestiti unutar građevinskog područja naselja ili u izdvojena građevinska područja izvan naselja (zone gospodarske namjene)

Članak 56.

Za sve gospodarske zone (zone gospodarske namjene) obvezna je izrada provedbenih dokumenata prostornog uređenja u skladu sa uvjetima plana.

Uvjeti za smještaj proizvodno-poslovnih djelatnosti unutar zona gospodarske namjene

Članak 57.

Uvjeti za smještaj djelatnosti (gradnju i uređenje) unutar zona gospodarske namjene dani su u točki 2.3 Izgrađene strukture van naselja, a odnose se na:

- zonu proizvodno poslovne namjene (I K)
- zonu seoskog turizma (T4)

Uvjeti za smještaj proizvodno-poslovnih objekata unutar GP naselja

Članak 58.

Proizvodno-poslovni objekti koji pri obavljanju svoje djelatnosti ne ugrožavaju stanovanje, mogu se graditi i u građevinskim područjima naselja. To su ugostiteljsko-turistički sadržaji, trgovine, zanati, servisi, uredi, poslovni prostori, skladišta, kao i manji, proizvodni pogoni i radione.

Članak 59.

Proizvodne pogone (proizvodni i prerađivački pogoni klaonice i sl.) sa pratećim skladišnim i smještajnim objektima koji bi mogli smanjiti kvalitetu života u naselju (veća buka, jači transport) potrebno je smjestiti ~~na rubna~~ **u blizini rubnih** područja unutar GP naselja. a prema sljedećim uvjetima:

- minimalna veličina građevne čestice je 1000 m²
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,3
- maksimalni koeficijent iskorištenosti građevne čestice je 1,0
- maksimalan broj etaža je 3
- dozvoljena katnost je Po+P+1+krov ili S+VP+Pk
- maksimalno dozvoljena visina građevine je 6.0 m
- iznimno, zbog tehnološkog procesa moguća su i odstupanja od dozvoljene visine u skladu sa zahtjevima proizvodnog procesa
- građevne čestice trebaju imati osiguran kolni pristup min. širine 6,0 m
- unutar građevne čestice treba biti osiguran prostor za promet u mirovanju sukladno standardima definiranim ovim planom

Uvjeti smještaja turističkih djelatnosti

Članak 60.

Uvjeti smještaja turističkih djelatnosti:

- Turistički objekti (građevine ugostiteljsko-turističke namjene) mogu se graditi ~~unutar građevinskog područja naselja u sklopu zone agroturizma (u skladu sa grafičkim prilogom plana) i/ili~~ kao pojedinačne građevine u sklopu ostalog dijela građevinskog područja naselja.

Članak 61.

Uvjeti za gradnju građevine ugostiteljsko-turističke namjene (hotel, motel, pansioni, prenoćišta, restorani, gostione, kušaonice, vinski podrumi, vinoteke, i sl.) su:

- minimalna površina građevne čestice je 500 m²,
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,30,
- maksimalni koeficijent iskoristivosti građevne čestice je ~~0,50~~ **0,60**,
- maksimalno dozvoljena katnost je Po+P+1+Pk,
- maksimalno dozvoljena visina je ~~7,5~~ **9,0** m,

Krov može biti kosi ili kombinacija kosih krovnih ploha i ravnih prohodnih terasa. Pokrov crijep, a nagib od 180 do 220 zavisno o vrsti pokrova. Iznimno može biti veći nagib, ali ne veći od 260.

Udaljenost od susjedne parcele mora biti minimalno $h/2$, ali ne manje od 3 m.

Objekti trebaju biti projektirani u skladu s elementima autohtone tradicije, a materijalom, bojom, oblikom i smještajem u prostoru trebaju biti stopljeni s okolišem.

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

Članak 62.

Unutar GP naselja dozvoljava se izgradnja zgrada društvenih i javnih djelatnosti i sadržaja u sklopu zone centralnih mjesnih funkcija (u skladu sa grafičkim prilogom plana) i/ili kao pojedinačne građevine u sklopu ostalog dijela građevinskog područja naselja, uz uvjet, da njihovo funkcioniranje ili sadržaj nije u koliziji sa stanovanjem kao osnovnom namjenom prostora ili da na bilo koji način smanjuje kvalitetu stanovanja.

Članak 63.

Sukladno prethodnom članku, zabranjuje se izgradnja sadržaja koji izazivaju buku veću od normi utvrđenih za stambene zone, privlače pretjerani promet vozila ili na bilo koji drugi način negativno utječu na kvalitetu stanovanja.

Članak 64.

Utvrđuju se sljedeći sadržaji društvenih djelatnosti:

- uprava i administracija: organi općinske uprave, mjesni odbori, te turističke zajednice s ispostavama
- obrazovanje: predškolske ustanove, osnovne i srednja škola
- kultura: knjižnica, čitaonica, društveni dom, vatrogasni dom polivalentnog karaktera i drugi kulturni sadržaji za koje postoji interes
- sport i rekreacija: tereni za sportske klubove i rekreativno bavljenje sportskim aktivnostima, sportske dvorane polivalentne namjene i površine za pasivnu rekreaciju
- zdravstvo: zdravstvene stanice sa specijalističkim ambulantama
- socijalna skrb: prihvatilišta za stare i nemoćne, stacionari za cjelogodišnji boravak kao dopuna turističke ponude, te drugi sadržaji socijalne skrbi
- vjerske ustanove

Članak 65.

Građevine društvenih djelatnosti mogu se graditi na građevnim česticama koje imaju osiguran kolni pristup do parcele min. širine 6,0 m.

Iznimno u izgrađenim dijelovima naselja, kada to naslijeđena situacija na terenu ne dozvoljava, minimalna širina kolnog pristupa na javnu prometnu površinu može biti i manja, ali ne manja od 3,5 m uz uvjet da duljina pristupa ne prelazi 50 m, odnosno 100 m s ugrađenim ugibalištima na razmaku od 50 m ili je potrebno osigurati pješački prilaz u skladu sa stanjem izgrađenosti okolnog prostora.

Članak 66.

Minimalna širina ulične fronte građevinske parcele treba biti ~~14,0~~ **10,0** m u neizgrađenom dijelu odnosno ~~10,0~~ **8,0** u izgrađenom dijelu GP naselja.

Maksimalni. koeficijent izgrađenosti je 40%.

Maksimalni. koeficijent iskoristivosti je 0,8.

Volumeni objekata moraju se prilagoditi postojećem graditeljskom okruženju.

Dozvoljena katnost je Po+P+1+Pk ili P+2

Maksimalno dozvoljena visina je 9 m.

Krov može biti kosi ili kombinacija kosih krovnih ploha i ravnih prohodnih terasa. Pokrov crijep, a nagib od 18° do 22° zavisno o vrsti pokrova. Iznimno može biti veći nagib, ali ne veći od 26°.

Objekti izgrađeni prije donošenja ovog plana koji svojim karakteristikama premašuju ove uvjete u smislu visine vijenca i max. koeficijenta ovim se planom prihvaćaju.

Članak 67.

Planom je dozvoljeno odstupanje od uvjeta iz prethodnog članka samo za vjerske objekte, sportske hale i bazene.

Članak 68.

Građevinu treba smjestiti na parceli tako da je minimalna udaljenost od susjedne građevinske parcele, kao i od pristupnog puta $h/2$ ali ne manje od 3 m.

Odstupanje od uvjeta iz prethodnog stavka, dozvoljeno je jedino unutar izgrađenog dijela GP naselja i to prilikom oblikovanja ulične fronte, ukoliko to diktira zatečeno stanje i ako zadovoljava uvjete Zakona o zaštiti od požara.

Članak 69.

Prostor između građevinskog pravca i regulacijske crte mora se u pravilu urediti kao ukrasne zelene površine, koristeći prvenstveno autohtoni biljni fond.

Minimalna udaljenost između građevinskog pravca je 5 m u neizgrađenom dijelu GP naselja, a u izgrađenom u skladu sa zatečenim stanjem na terenu.

Članak 70.

Prilikom definiranja tlocrta građevine u okviru zadanih normi, na građevnoj čestici je potrebno maksimalno sačuvati postojeće kvalitetno zelenilo.

Ukoliko nije moguće izbjeći uklanjanje određenog broja stabala, odgovarajući broj je potrebno posaditi na slobodnim dijelovima parcele.

Uređenje parcele sa zelenilom se osobito odnosi na parkirališne površine i prostor u kontaktu s javnim površinama.

Članak 71.

U slučajevima interpolacije ili izgradnje građevina društvenih djelatnosti u izgrađenom dijelu GP naselja, dozvoljava se odstupanje od naprijed utvrđenih vrijednosti u pogledu dozvoljene visine, koeficijenta izgrađenosti i iskoristivosti parcele, ukoliko to uvjetuje zatečeno stanje na terenu.

Članak 72.

U slučajevima iz prethodnog članka, oblik i veličina građevinske čestice, koeficijent izgrađenosti, i visina građevine utvrdit će se na temelju zahtjeva za ishodenje lokacijske dozvole kojim se treba dokazati opravdanost odstupanja od općih Planom utvrđenih uvjeta.

5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

Opći uvjeti

Članak 73.

Ovim se planom propisuju uvjeti za utvrđivanje koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava i pripadajućih građevina, te shematski određuje njihov položaj u prostoru

U postupku ishođenja potrebnih akata za gradnju svih građevina infrastrukture moguća su manja odstupanja od shematski određenih trasa na kartografskim prikazima Plana ukoliko je to opravdano stanjem na terenu, vlasničkim odnosima ili kvalitetnijim projektnim rješenjem.

Članak 74.

Prilikom rekonstrukcije pojedinih infrastrukturnih građevina potrebno je, u zoni obuhvata, istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju svih potrebnih komunalnih instalacija.

Cestovni promet

Članak 75.

Unutar granica obuhvata Plana utvrđena je osnovna prometna mreža koja se sastoji od javnih (razvrstanih) cesta i nerazvrstanih cesta (postojećih i planiranih).

Mreža javnih razvrstanih cesta određena je temeljem Zakona o javnim cestama (N.N. ~~180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09 i 73/10~~ **84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 4/23, 133/23**) i Odluke o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (N.N. ~~122/08, 13/09, 104/09 i 17/10~~ **86/24**), - popis dan u točki 2. ovih Odredbi, a označene su u grafičkom prilogu (kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena površina, mj. 1:25 000 i 4. Građevinska područja naselja, mj. 1:5 000).

Članak 76.

Za gradnju objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zakonom utvrđenog zaštitnog pojasa potrebno je prethodno zatražiti uvjete nadležne ustanove (Hrvatske ceste - ako se radi o državnoj cesti, Županijske uprave za ceste - ako se radi o lokalnoj cesti).

Za planiranu izgradnju ili rekonstrukciju cesta određuju se koridori:

- za državne ceste - min. širina koridora 75 m
- za županijske ceste – min. širina koridora 50 m
- za lokalne i nerazvrstane ceste – min. širina koridora 30 m

Koridor je prostor rezerviran za gradnju planirane, te proširenje i modernizaciju postojeće ceste. Os trase ceste nalazi se u sredini koridora.

Unutar koridora, nije dozvoljena nikakva gradnja do realizacije ceste u cijelosti prema projektnoj dokumentaciji.

Članak 77.

Planom su određene trase i min. širine poprečnih presjeka glavnih prometnica unutar **GP** naselja ovisno o kategoriji i to:

- glavne mjesne ceste - lokalne ceste L 63132, L 63133 L 63147 L 63152 i L 63177 – širine 8,0, iznimno, ukoliko su prometne površine uvjetovane zatečenim stanjem, širina može biti i manja, ali ne manje od 6,0 m

- sekundarne mjesne ceste – nerazvrstane ceste - širine 7,0, iznimno, ukoliko su prometne površine uvjetovane zatečenim stanjem, širina može biti i manja, ali ne manje od 5,0 m

Raspored elemenata (kolne i zaustavne trake, nogostupi, biciklističke staze, zeleni pojasevi) određen je projektom prometnice ili prometnim režimom.

U zoni raskrižja, priključaka na razvrstane ceste, autobusnih ugibališta i slično potrebno je planirati proširenje poprečnih presjeka u skladu s važećom zakonskom regulativom.

Zbog osiguranja dovoljne preglednosti u zonama raskrižja i priključaka na cestu ne smije se saditi drveće, postavljati ograde, reklamne panoe i dr visine veće od 1,0 m

Članak 78.

Pristupne ceste i ostale prometne površine moguće je graditi i /ili rekonstruirati prema sljedećim uvjetima:

Širina pristupnih cesta u neizgrađenom dijelu GP je min. 5,0 m, a u izgrađenom dijelu je uvjetovana zatečenim stanjem, ali ne manja od 3,0 m

Biciklističke staze mogu se izvoditi uz prometnice ili samostalno, min širine 1,0 m.

Pješačke površine obuhvaćaju trgove, nogostupe, izdvojene pješačke putove i proširenja uz postojeće i planirane sadržaje. Namijenjene su isključivo za promet pješaka, iznimno za potrebe kolnog prometa u svrhu obavljanja komunalnih usluga, opskrbe i intervencije, ali po određenom vremenskom i prostornom režimu.

Putovi uži od 3,0 m smatraju se pješačkim putovima.

Minimalna širina izdvojenih pješačkih putova iznosi 1,6 m.

Pješačke prijelaze preko prometnica i ostalih prometnih površina treba izvesti bez arhitektonsko-urbanističkih barijera.

Ostale zatečene prometne površine u izgrađenom dijelu naselja zadržavaju se u zatečenom stanju

Članak 79.

Ukoliko unutar izgrađenih dijelova naselja nije moguće ostvariti kolni pristup zbog ograničene širine zatečenog pristupnog puta, moguće je ishoditi potrebna odobrenja za gradnju ili rekonstrukciju stambene zgrade na građevnoj parceli do koje je osiguran samo pješački pristup.

Širina i dužina takvog pristupa zavise o zatečenom stanju na terenu.

Članak 80.

Dozvoljava se uređenje i gradnja pristupnih cesta i ostalih prometnih površina koje nisu ucrtane na kartografskim priložima Plana, a provode se temeljem projektne dokumentacije i akata odobrenja za gradnju prema uvjetima ovog Plana.

Članak 81.

Do realizacije navedenih prometnica (ili pojedinih dionica) u planiranom profilu moguće je ishoditi potrebna odobrenja za gradnju na građevnim česticama uz prometnicu koja se planira graditi ili rekonstruirati u skladu sa zatečenim stanjem, uz uvjet da se regulacijski pravac određuje od punog profila prometnice.

Članak 82.

Zatečeno stanje prometne površine označava površinu koja se kao takva u naravi koristi i koja može i ne mora biti evidentirana u katastarskom operatu.

Članak 83.

Priključak i prilaz na javnu cestu izvodi se na temelju prethodnog odobrenja nadležne uprave za ceste u postupku ishođenja lokacijske dozvole, a prema Pravilniku o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključka i prilaza na javnu cestu.

Priključak i prilaz na ostale (nerazvrstane) ceste izvodi se na temelju prethodnog odobrenja tijela Općinske uprave u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

Članak 84.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozeljenjavanjem, formiranjem terase i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje ceste u krajobraz.

Članak 85.

Sustavom javnog prijevoza je obvezno povezivanje svih naselja korištenjem javnih i dijela nerazvrstanih cesta.

Uvjeti za utvrđivanje lokacije i uvjeti za projektiranje autobusnih stajališta na javnim cestama određuje se na temelju Pravilnika o autobusnim stajalištima.

Članak 86.

Promet u mirovanju rješava se javnim ili privatnim parkiralištima ili garažnim prostorom.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni, potrebno je urediti parkirališta ili garaže na građevnoj čestici.

Od ovoga se može odstupiti samo kod već izgrađenih građevina, ili u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja gdje to prostorno nije moguće više ostvariti. Tada se parkirališna/garažna mjesta osiguravaju na okolnom prostoru.

Utvrđuje se sljedeći broj potrebnih parkirališnih odnosno garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni:

Namjena	Broj parkirališnih mjesta
Građevine za stanovanje: Obiteljske građevine	1 PM po svakom stanu
Građevine za smještaj i boravak gostiju:	1 PM po apartmanu; 1 PM po sobi za izdavanje.
Ugostiteljski objekti:	1 PM na 4-10 sjedala.
Trgovine:	4 PM na 100m ² bruto izgrađene površine.

Uslužno-proizvodne djelatnosti:	
Proizvodne, zanatske, obrtničke, uslužne i slične djelatnosti (u sklopu samostojećih građevina)	Najmanje 1 PM na 3 zaposlena u većoj radnoj smjeni.
Proizvodne, zanatske, obrtničke, uslužne i slične djelatnosti (u sklopu građevine za stanovanje)	Najmanje 2 PM po djelatnosti.
Društvena namjena:	
Kino i sl. Športske dvorane i igrališta.	1 PM na 10 sjedala
Vjerske građevine. Škole i dječje ustanove	1 PM na 2 zaposlena i po 1 PM na jednu učionicu a ne manje od 5 PM.
Zdravstvena namjena:	
Ambulanta, poliklinika i sl.	1 PM na 4 zaposlena u smjeni, 1 PM na svakog stalnog liječnika i 1 PM na svako vozilo hitne pomoći.
Ostali prateći sadržaji stanovanja:	1 PM na svaka 3 zaposlena.

Sukladno prethodnoj tablici, moguće je urediti zasebnu građevinsku česticu za potrebe prometa u mirovanju za više građevinskih čestica pod uvjetom da građevine u sklopu tvore jednu cjelinu (kuće u nizu, kuće orijentirane na zajedničke javne prostore i površine, sklop servisno skladišnih građevina odnosno djelatnosti i sl.).

Od ukupnog broja parkirališnih mjesta na javnim površinama, najmanje 5% mora biti osigurano za vozila invalida. Na parkiralištima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu, restoran i predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za vozilo invalida.

Željeznički promet

Članak 87.

Uz magistralnu pomoćnu prugu određen je zaštitni pružni pojas od 100 m te pružni pojas širine 8m tj. 6 m u naselju, računajući od osi krajnjeg kolosijeka, u kojima se izgradnja određuje uvjetima, tj. suglasnošću javnog poduzeća-Hrvatske željeznice.

U pružnom pojasu mogu se graditi samo željeznički objekti i postrojenja.

U zaštićenom pružnom pojasu mogu se graditi objekti i postrojenja na određenoj udaljenosti od željezničke pruge, ovisno o njihovoj vrsti i namjeni, te saditi drveće, prema posebnim uvjetima koji osiguravaju sigurnost ljudi i prometa.

Posebne uvjete u smislu za građenje u zaštitnom pružnom pojasu određuje javno poduzeće.

Članak 88.

Planom se predviđa, a prema Strategiji prometnog razvoja RH elektrifikacija pruge Zadar-Knin.

Telekomunikacijski promet

Članak 89.

~~Plan određuje položaj objekata područnih centrala te glavnu javnu telekomunikacijsku mrežu.~~

~~Izgradnja mreže i građevina telekomunikacijskog sustava određuje se lokacijskom dozvolom na temelju Plana, u skladu sa važećim zakonskim propisima (zakon i pravilnik) koji reguliraju izgradnju TK objekata i mreže.~~

~~Svaka postojeća i novooplanirana građevina priključuje se na telefonsku mrežu na način kako to određuje nadležna ustanova ili poduzeće.~~

~~TK mreža u pravilu se izvodi podzemno, i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira i izvodi izvan prometnica treba se provoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim parcelama, odnosno izvođenje drugih instalacija.~~

~~Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema rješenjima ovog Plana.~~

~~Građevine telefonskih centrala i drugih uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevinskim parcelama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.~~

~~Sve mjesne i međumjesne EKI-a (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih prometnica. Građevine telefonskih centrala i ostali elektro komunikacijski uređaji planiraju se kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline. Svaka postojeća i novooplanirana građevina treba imati osiguran priključak na EKMI. Mobilnom telefonijom potrebno je postići dobru pokrivenost područja, tj. sustavom baznih stanica koje se postavljaju izvan zona zaštite spomenika kulture i izvan vrijednih poljoprivrednih područja.~~

~~Elektro komunikacijski (EK) objekti i uređaji moraju biti građeni u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite, te moraju biti izgrađeni u skladu s posebnim propisima. Koncesionari koji pružaju EK usluge moraju se koristiti jedinstvenim (zajedničkim) podzemnim i nadzemnim objektima za postavku mreža i uređaja.~~

~~Za razvoj pokretnih komunikacija planirati gradnju građevina infrastrukture pokretnih komunikacijskih mreža svih sustava sadašnjih i slijedećih generacija tj. njihovih tehnologija. To su osnovne postaje s pripadajućim antenskim uređajima, potrebnim kabelskim vodovima i ostalom opremom. Osnovne postaje pokretnih komunikacija mogu biti postavljene na antenske stupove na planiranim građevinama ili kao samostojeći. Potrebna visina samostojećih antenskih stupova proizlazi iz tehničkog rješenja, a maksimalno iznosi 70 m.~~

~~Elektronička komunikacijska infrastruktura (EKI) i povezana oprema prema načinu postavljanja, dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvati) i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima.~~

~~Potrebno je postići dobru pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica. Pri postavljanju antenskih prijemnika/predajnika, radijskih i ostalih stanica potrebno je:~~

- ~~- na svim lokacijama na prostoru Općine na kojima su već izgrađeni samostojeći antenski stupovi, a za koje je potrebno dokazati legalitet aktom za gradnju i uporabu u skladu sa zakonom, u postupku utvrđivanja legaliteta potrebno je od nadležnog konzervatorskog odjela ishoditi potvrdu da nije došlo do devastacije kulturnog dobra,~~
- ~~- samostojeći antenski stupovi ne smiju se graditi u blizini područja urbanih, poluurbanih i ruralnih cjelina, arheoloških i etnografskih lokaliteta, te u užoj i široj zoni zaštićenih~~

pojedinačnih spomenika graditeljstva, graditeljskih sklopova, te kulturnog i kultiviranog krajolika,

- potrebno je izbjegavati šira područja evidentiranih i registriranih arheoloških lokaliteta i krajobraznih vrijednosti,
- prije utvrđivanja mikrolokacije za izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na samostojećim antenskim stupovima unutar područja elektroničke komunikacijske zone, potrebno je provesti stručnu analizu odnosa građevine prema evidentiranim i zaštićenim kulturnim dobrima. Stručna analiza uključuje arheološki pregled terena i izradu konzervatorske podloge, a prethodi izdavanju posebnih uvjeta. Temeljem provedene analize i dostavljenih podataka, nadležni konzervatorski odjel očitovat će se o mogućnosti izgradnje samostojećeg antenskog stupa na predviđenoj lokaciji.

TK objekti i uređaji moraju biti građeni u skladu s ekološkim kriterijima i mjerama zaštite, te moraju biti izgrađeni u skladu sa normama i odlukama prema posebnim propisima.

Koncesionari koji pružaju TK usluge moraju se koristiti jedinstvenim (zajedničkim) podzemnim i nadzemnim objektima za postavku mreža i uređaja (antena).

Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova planira se dogradnja odnosno rekonstrukcija te eventualno proširenje radi implementacije novih tehnologija i/ili kolokacija odnosno potreba novih operatora, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatora.

Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, odrediti planiranjem postave baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvata na postojećim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima vodeći računa o mogućnosti pokrivanja tih područja radijskim signalom koji će se emitirati radijskim sustavima smještenim na te antenske prihvate (zgrade ili stupove) uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatora – koncesionara gdje god je to moguće. Samostojeći antenski stupovi ne mogu se graditi unutar građevinskog područja, niti na udaljenosti od najmanje 500 m od građevinskog područja naselja. Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama, u skladu s posebnim propisima. Antenski prihvati na krovovima postojećih građevina mora biti najmanje 100 m udaljen od susjedne zgrade namijenjene boravku ljudi. Pri odabiru lokacija za antenske prihvate u blizini škola, dječjih vrtića, bolnica i sličnih ustanova, potrebno je poštovati sigurnosnu preventivnu udaljenost od najmanje 400 m. Antenski prihvat ne može se postaviti ako bi njegovim djelovanjem jakost električnog polja ili ukupna gustoća toka snage porasli iznad dozvoljenih vrijednosti.

Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova planirati podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina. Za međumjesno povezivanje koridore planirati podzemno slijedeći koridore prometnica. Iznimno, kad je to moguće, samo radi bitnog skraćivanja trasa, koridor se može planirati i izvan koridora prometnica vodeći računa o pravu vlasništva.

Uz postojeću i planiranu trasu omogućava se postave eventualno potrebnih građevina (vanjski kabinet-ormarić) za smještaj elektroničke komunikacijske opreme zbog potreba uvođenja novih tehnologija ili pristupa novih operatora odnosno rekonfiguracije mreže.

Za spajanje objekata na postojeću telekomunikacijsku mrežu treba izvršiti slijedeće:

- potrebno je osigurati koridore za trasu DTK-a
 - za naselja: podzemno i/ili nadzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina
 - za magistralno i međumjesno povezivanje: podzemno slijedeći koridore prometnica ili željezničkih pruga. Iznimno kada je to moguće, samo radi bitnog skraćivanja trasa, može se planirati i izvan koridora prometnica ili željezničkih pruga vodeći računa o pravu vlasništva.
- planirani priključak izvesti u najbližem postojećem kabelskom zdencu što bliže komunikacijskom čvorištu.
- koridore DTK-a planirati unutar koridora kolnih i kolno-pješačkih prometnica.
- pri planiranju odabrati trasu udaljeno u odnosu na elektroenergetske kabele te voditi računa o postojećim trasama.
- osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja EKI mora biti usklađena sa odredbama iz pozitivnih zakona i propisa.

- pri izgradnji EKI-a te paralelnom vođenju s ostalim infrastrukturnim instalacijama poštivati zahtjeve i udaljenosti iz Pravilnik o načinu i uvjetima određivanja zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, zaštitne zone i radijskog koridora te obvezama **operatora**, investitora radova ili građevine (NN 75/13 **146/24**).

Gradnjom nove komunalne infrastrukture i različitih vrsta građevina ili sadnjom nasada postojeća elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema ne smije biti oštećena i ometana te je obvezno osigurati pristup i nesmetano održavanje iste tijekom cijelog vijeka trajanja.

U svrhu eliminiranja mogućeg mehaničkog oštećenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme kod paralelnog vođenja, približavanja i križanja s ostalom infrastrukturom u prostoru, potrebno je pridržavati se određenih minimalnih razmaka.

Minimalne udaljenosti kod približavanja i križanja određene u ovom članku odnose se na nezaštićeni elektronički komunikacijski kabel s metalnim vodičima položen u otvoreni rov. Ako se radi o kabelu koji je položen u cijevi ili kabelsku kanalizaciju, smatra se da već postoji određeni stupanj mehaničke zaštite te se prihvaćaju manje udaljenosti kod približavanja i križanja, a koje su definirane u slučaju kada su poduzete odgovarajuće zaštitne mjere u skladu s ovim Pravilnikom.

U slučaju paralelnog vođenja ili približavanja trasi elektroničkog komunikacijskog kabela drugih podzemnih ili nadzemnih instalacija, opreme, građevina ili nasada, gdje je udaljenost manja od udaljenosti propisanih u donjoj Tablici, investitor je obavezan od infrastrukturnog operatora zatražiti uvjete za tehničko rješenje zaštite elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme.

Tablica

Red. broj	VRSTA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE, GRAĐEVINE ILI NASADA	Udaljenost (m)
1.	Udaljenost od donjeg ruba nasipa (pruga, cesta i drugo)	5
2.	Udaljenost od uporišta nadzemnih kontaktnih vodova	1
3.	Udaljenost od uporišta elektroenergetskih vodova do 1 kV	1
4.	Udaljenost od uporišta nadzemnih telekomunikacijskih kabela	1
5.	Udaljenost od cjevovoda gradske kanalizacije, slivnika i toplovoda	1
6.	Udaljenost od vodovodnih cijevi promjera do 200 mm	1
7.	Udaljenost od vodovodnih cijevi promjera većeg od 200 mm	2
8.	Udaljenost od plinovoda i toplovoda s tlakom do 0,3 MPa	1
9.	Udaljenost od plinovoda s tlakom od 0,3 do 10 MPa	2
10.	Udaljenost od plinovoda s tlakom većim od 10 MPa izvan gradskih naselja	5
11.	Udaljenost od instalacija i spremnika sa zapaljivim ili eksplozivnim gorivom	10
12.	Udaljenost od tračnica tramvajske pruge	1
13.	Udaljenost od građevnog pravca zgrada u naseljima	0,6
14.	Udaljenost od temelja zgrada izvan naselja	2
15.	Udaljenost od energetskog kabela do 10 kV napona	0,5
16.	Udaljenost od energetskog kabela od 10 do 35 kV napona	1
17.	Udaljenost od energetskog kabela napona većeg od 35 kV	2
18.	Udaljenost od stabala drveća i živih ograda	2

Elektronička komunikacijska infrastruktura planira se u skladu sa ZEK-om, Uredbom o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN br. 131/12 i 92/15, **10/21**), Pravilnikom o tehničkim uvjetima za kabelsku kanalizaciju (NN br. 44/10 i 29/13 **139/23**),

Pravilnikom o načinu i uvjetima određivanja zone elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, zaštitne zone i radijskog koridora te ~~obveze~~**obvezama operatora**, investitora radova ili građevine (NN br. 75/13~~146/24~~) i Pravilnikom o svjetlovodnim distribucijskim mrežama (NN br. 57/14~~63/24~~).

Članak 89.a

U kartografskom prikazu 2.a. Infrastrukturni sustavi i mreže određene su aktivne lokacije i planirana zona elektroničke komunikacije za smještaj samostojećeg antenskog stupa (područja planirane lokacije) promjera 3000 m unutar kojeg je moguće locirati jedan stup uz poštivanje općih uvjeta i vodeći računa o zaštiti:

- užeg obalnog pojasa namijenjenog rekreaciji;
- udaljenosti od postojećih građevina u skladu s propisima i normativima;
- zona prirodnih i kulturnih dobara;
- vrijednih vizura.

Članak 89.b

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova izvan građevinskih područja potrebno je poštivati sljedeće uvjete:

- na novoj lokaciji moguće je graditi samostojeći antenski stup, ili rekonstruirati postojeći, samo takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno tipski projekt koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva;
- ukoliko je na postojećoj lokaciji već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, i za isti ishoda sva potrebna odobrenja sukladno odredbama zakona, moguće je planirati još samo jedan za ostale operatore.

Za izgradnju samostojećih antenskih stupova u građevinskom području naselja potrebno je pored navedenih poštivati i sljedeće dodatne uvjete:

- samostojeće antenske stupove u građevinskom području naselja potrebno je graditi na način da su svojim izgledom prilagođeni okolišu u kojem će se postaviti

Planom se dozvoljava postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama (antenski prihvat) u skladu s posebnim uvjetima tijela i /ili osoba određenih posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishoda lokacijske dozvole.

Članak 89.c

U postupku ishoda potrebnih odobrenja za gradnju potrebno je poštivati i sljedeće posebne uvjete tijela i /ili osoba određenim posebnim propisima i to:

- ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode, a posebice na područjima zaštićenim u kategoriji nacionalni park, strogi rezervat i posebni rezervat te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu
- ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno odnosno na način da se izbjegn timeraknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina
- na prostoru velikih zaštićenih područja planirati minimalni broj stupova koji omogućavaju pokrivenost
- tipski objekt za smještaj opreme treba projektirati na način da se koriste materijali i boje prilagođene prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi (žbukana pročelja, dvostrešni krov prekriven crijepom i dr.)
- na novoj lokaciji samostojeći antenski stup treba biti takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora
- ukoliko je na planiranoj lokaciji već izgrađen samostojeći antenski stup koji ne može prihvatiti druge operatore novi stup se može graditi na udaljenosti koja minimalno utječe na krajobraz
- za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže, koji sami ili sa

drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže

- prilikom određivanja područja za izgradnju građevina elektroničkih pokretnih komunikacija potrebno je poštovati posebne uvjete od interesa obrane vezano za zone posebne namjene i zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata koji su definirani u važećem PP Zadarske županije odnosno prostornim planovima uređenja gradova i općina.
- unutar zaštitnog pojasa autoceste nije dozvoljeno planiranje nikakvih objekata visokogradnje (poslovnih, stambenih i drugih građevina), pa tako ni postavljanje samostojećih antena i pripadajućih uređaja namijenjenih odašiljanju i primitku signala potrebnih za rad mreže.
- nisu dopušteni zahvati postavljanja samostojećih antenskih stupova na područjima arheoloških zona i lokaliteta, te u povijesnim cjelinama od nacionalnog značaja
- za zahvate na ostalim arheološkim područjima i lokalitetima upisanim u Registar ili zaštićenim na osnovi prostornog plana nužna su prethodna arheološka istraživanja, naročito ako su neophodna za određivanje uvjeta zaštite kulturnog dobra
- na potencijalnim arheološkim područjima obavezan je arheološki nadzor te eventualna zaštitna istraživanja
- temeljem članka 20. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 39/13, 20/18, 115/18, 98/19, 57/22) osobito vrijedno (P1) i vrijedno obradivo tlo (P2) ne može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe, osim kad nema niže vrijednog poljoprivrednog zemljišta, kada je utvrđen interes RH za gradnju objekata koji se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja, te pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda

Članak 90.

Za poštanski promet planira se izgradnja novog poštanskog ureda u sklopu planirane zone centralnih funkcija.

Energetski sustav

Elektroenergetika

Članak 91.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcije postojećih elektroenergetskih objekata treba obratiti pažnju na slijedeće uvjete:

- minimalna udaljenost transformatorske stanice od susjedne parcele mora iznositi 1,0 m, a od ceste (puta) 3,0 m,
- transformatorska stanica mora imati pristup s javne površine,
- transformatorske stanice se mogu izvesti i u sklopu novih građevina,
- prilikom gradnje novih ili rekonstrukcije postojećih elektroenergetskih objekata, trase iz Plana se mogu korigirati radi prilagodbe tehničkim rješenjima, imovinsko-pravnim odnosima i stanju na terenu,
- ukoliko se pokaže potreba za dodatnom količinom električne energije, dozvoljava se izgradnja transformatorske stanice unutar površina bilo koje namjene, što se neće smatrati izmjenom ovog Plana,
- u slučaju neizbježnog premještanja nadzemnih i podzemnih vodova ili križanja, odnosno približavanja, potrebno je pribaviti odgovarajuću projektnu dokumentaciju za investitora HEP, prema tehničkom rješenju dogovorenom s HEP-ODS-om i za nju ishoditi sve potrebne dozvole.
- građevinska čestica predviđena za trafostanice 10(20)/0,4 kV preporuča se 7x6 m (9x8 m za TS 2x1000 kVA), a lokaciju odabrati tako da se osigura neometan pristup kamionom radi gradnje, održavanja i upravljanja, a u pravilu se postavljaju u središtu konzuma, tako da se osigura kvalitetno napajanje do krajnjih potrošača na izvodima,

- predvidjeti mogućnost izgradnje manjih infrastrukturnih građevina (TS 10(20)/0,4 kV) bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica parcele, te mogućnost izgradnje istih unutar zona koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine, parkovi i sl.),
- dozvoliti izgradnju trafostanica u izgrađenim djelovima građevinskog područja za koja je predviđena izrada planova nižeg reda (UPU), a prije donošenja istih,
- dubina kabelskih kanala u pravilu iznosi 0,8 m u kolniku, slobodnoj površini ili nogostupu, a pri prelasku kolnika dubina je u pravilu 1,2 m,
- širina kabelskih kanala ovisi o broju i naponskom nivou paralelno položenih kabela,
- na mjestima prelaska preko prometnica kabele se provlače kroz PVC cijevi promjera $\Phi 110$, $\Phi 160$, odnosno $\Phi 200$ ovisno o tipu kabela (JR, nn, VN),
- prilikom polaganja kabela po cijeloj dužini kableske trase obavezno se polaže uzemljivač,
- elektroenergetski kabele polažu se, gdje god je to moguće, u nogostup prometnice. U ulicama u koje se polažu elektroenergetski vodovi potrebno je osigurati planski razmještaj instalacija; u pravilu jednu stranu prometnice za energetiku, druga strana za telekomunikacije i vodoopskrbu a sredina ceste za kanalizaciju i oborinske vode,
- ako se energetske kabele moraju paralelno voditi sa telekomunikacijskim kablom obavezno je poštivanje minimalnih udaljenosti (50 cm). Isto vrijedi i za međusobno križanje s tim da kut križanja ne smije biti manji od 45° ,
- potrebno je osigurati zaštitni pojas u širini od 50 m (25+25 od osi DV-a) za planirani dalekovod DV 110 kV,
- u zaštitnim pojasevima dalekovoda nije dozvoljena gradnja ni rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti i prema posebnim uvjetima nadležnih tijela Hrvatske elektroprivrede.
- prostor ispod dalekovoda, u pravilu, nije namijenjen za gradnju stambenih građevina, rekonstrukciju stambenih građevina kojom se povećava visina građevina ili građevina u kojima boravi više ljudi. Taj prostor se može koristiti primarno za vođenje prometne i ostale infrastrukture i u druge svrhe u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i standardima.

Osim gore navedenih uvjeta svaka izgradnja elektroenergetskih objekata mora biti usklađena sa važećim odredbama iz zakona, pravilnika i propisa koji se odnose na gradnju, zaštitu na radu, zaštitu od požara te gradnju elektroenergetskih objekata.

Članak 92.

Uz nadzemne postojeće i planirane dalekovode određuju se širine zaštitnih pojasa:

— DV NN 10 kV — 16 m

Nadzemni dalekovodi	Postojeći	Planirani
DV 35 kV	30 m	40 m
DV 110 kV	40 m	50 m

U zaštitnim pojasevima nadzemnih dalekovoda izuzetno je moguća rekonstrukcija i gradnja građevina uz obveznu prethodnu suglasnost nadležnog tijela elektroprivrede.

Članak 93.

Minimalna površina građevne čestice za smještaj TS 10(20)/0,4 kV iznosi 42 m² u neizgrađenom GP naselja ili van GP naselja, a iznimno se za interpolaciju unutar izgrađenog GP dozvoljava i manja površina građevne čestice.

Članak 94.

Elektromreža se projektira i izvodi sukladno posebnim propisima prema planskim rješenjima.

Sve trafostanice, osim stupnih trebaju biti izvedene na zasebnim građevinskim parcelama ako nisu planirane u sklopu drugih građevina. Dimenzije su definirane veličinom opreme i postrojenja koja se u njih ugrađuju, a sukladno posebnim propisima.

Do svake trafostanice treba biti osiguran kolni pristup.

Svi podzemni elektrovozovi izvode se kroz prometnice, odnosno priključci za pojedine građevine kroz priključne kolne putove.

Nadzemni vodovi izvode se paralelno s prometnicama, odnosno pristupnim putovima neposredno uz granice građevinskih parcela.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektrovozova (podzemnih i nadzemnih) kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevinskim parcelama, odnosno realizacija planiranih građevina.

Članak 95.

Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim, odnosno planiranim nogostupom uz prometnice. Prilikom odobravanja izvedbe javne rasvjete, rasvjetna tijela treba definirati, sukladno građevinama na području kojih se javna rasvjeta izvodi.

Energetske građevine koje koriste obnovljive izvore energije

Članak 96.

Planom su određena područja za iskorištavanje energije vjetra označena na kartografskom prikazu 2.a. Infrastrukturni sustavi – Poštanski, telekomunikacijski i energetske sustavi.

Konačne lokacije vjetroelektrana odrediti će se temeljem prethodnih istraživanja, studija podobnosti i provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš **ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno na Elaboratu zaštite okoliša. Na toj će razini biti poznati tehnički detalji zahvata te će se propisivati detaljnije mjere zaštite okoliša ukoliko bude potrebe.** Nakon provedene procedure moguće je ishoditi lokacijsku dozvolu temeljem **važećeg** Plana.

Ovo je zadnja verzija Strateške studije za PP Lišane. Što se tiče konkretnih zahvata sunčanih elektrana, iste su trenutno u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno na Elaboratu zaštite okoliša. Na toj će razini biti poznati tehnički detalji zahvata te će se propisivati detaljnije mjere zaštite okoliša ukoliko bude potrebe.

Smjernice za određivanje lokacija vjetroagregata:

- izvan zaštićenih i predloženih za zaštitu dijelova prirode,
- izvan planiranih građevinskih područja, infrastrukturnih koridora, visokih šuma i poljoprivrednog zemljišta,
- izvan zona izloženih vizurama vrijednog krajolika s glavnih prometnica,
- udaljiti zonu vjetroelektrane od naselja i drugih objekata najmanje 1000 m, a iznimno može biti i manja, ali ne manja od 500 m ako se u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš utvrdi da zahvat nema značajniji negativni utjecaj na naselje
- uskladiti smještaj vjetroagregata u odnosu na telekomunikacijske uređaje (radio i TV – odašiljači, navigacijski uređaji) radi izbjegavanja elektromagnetskih smetnji,
- voditi računa u odabiru veličine i boje lopatica i stupa o mogućoj vizualnoj degradaciji prostora,
- izraditi za karakteristične lokacije kompjutorsku vizualizaciju radi ocjene utjecaja vjetroelektrana na fizionomiju krajobraza.
- **u daljnjim fazama razvoja projekata vjetroelektrana nužno je planirati izgradnju objekata i pripadajuće infrastrukture, pogotovo cesta i vjetroagregata, na način da se ne ugrožavaju strogo zaštićene i ugrožene vrste koje žive na području izgradnje s naglaskom na velike zvijeri, šišmiše i ptice,**

- površina vjetroelektrane ne može se ograđivati,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u vjetroelektrani mora biti kabliran,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja vjetroagregata, pristupnih putova, kabliranja i trafostanica,
- nakon isteka roka koncesije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- udaljenost vjetroagregata od državnih, županijskih i lokalnih prometnica je minimalno 200 metara zračne udaljenosti.

Sukladno mogućnostima konfiguracije terena i koncepcije vjetroelektrane, dozvoljava se u okviru vjetroelektrane (vjetroparka) planiranje solarnih elektrana i ostalih pogona za korištenje sunčeve energije.

Planom je omogućeno povezivanje vjetroelektrana na postojeću i planiranu elektroenergetsku mrežu što će biti definirano kroz daljnju razradu svake pojedine lokacije.

Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja vjetroelektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora vjetroparkova. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

Područje za vjetroelektranu Lišane Ostrovičke

- Prilikom projektiranja i izgradnje vjetroagregata te pripadajućih pristupnih putova u što manjoj mjeri zauzimati i presijecati vrijedne poljoprivredne površine.
- Prilikom izgradnje vjetroagregata provesti standardne mjere zaštite i sanacije tla od erozije koje podrazumijevaju uređenje okoliša oko pristupnih putova, svakog vjetroagregata i trafostanice, sadnju bilja dozvoljene visine, zatravnjenja padina, itd.
- Na projektnoj razini osigurati tehnička rješenja za prevenciju erozije na šumama i šumskom zemljištu.
- Ukoliko se po izgradnji predmetnih vjetroelektrana, u okviru istih planira izgradnja solarnih elektrana, potrebno je osigurati kontinuiranu suradnju s nadležnim lovoovlaštenicima, na čijim područjima se planiraju solarne elektrane kako bi se utvrdili i očuvali migracijski koridori krupne divljači te veća obitavališta krupne i gospodarski značajne sitne divljači.
- Kao sastavni dio glavnog projekta za izvedbu planiranog zahvata izraditi glavni i izvedbeni projekt krajobraznog uređenja od strane ovlaštene stručne osobe, krajobraznog arhitekta ili urbanista u cilju obnove narušenog karaktera krajobraza i uspješnog uklapanja zahvata u okoliš.
- Vjetroagregate ne graditi na područjima koje ciljne vrste grabljivica (prvenstveno suri orao i zmijar) i ciljne vrste zabilježene na obližnjem lokalitetu „Trolokve“, zlatovrana (*Coracias garrulus*), eja livadarke (*Circus pygargus*), rusi svračak (*Lanius collurio*) i primorska trepteljka (*Anthus campestris*) POP područja HR1000024 Ravni kotari koriste kao prostor za obitavanje (kao hranilište ili gnijezdilište), ukoliko se takva područja utvrde u daljnjim fazama razrade projekta.
- Vjetroagregate ne graditi na područjima koje ciljne vrste šišmiša *Miniopterus schreibersii* i *Myotis blythii* POVS područja HR2001361 Ravni kotari koriste kao prostor za obitavanje, ukoliko se takva područja utvrde u daljnjim fazama razrade projekta.

Članak 96.a.

Planom su određena područja za iskorištavanje energije sunca označena na kartografskom prikazu 2.a. Infrastrukturni sustavi – Poštanski, telekomunikacijski i energetske sustavi.

Unutar obuhvata Plana su planirane zone za smještaj solarnih čelija i pratećih sadržaja.

Konačne lokacije solarnih čelija odrediti će se temeljem prethodnih istraživanja, studija podobnosti i provedbe postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno na temelju Elaborata zaštite okoliša. Na toj će razini biti poznati tehnički detalji zahvata te će se propisivati detaljnije mjere zaštite

okoliša ukoliko bude potrebe. Nakon provedene procedure moguće je ishoditi lokacijsku dozvolu temeljem važećeg Plana.

Uvjeti i kriteriji za uređivanje ove površine su:

- provedeni istražni radovi,
- veličinu i smještaj površina odrediti sukladno analizi zona vizualnog utjecaja,
- površine odrediti na način da ne stvaraju konflikte s telekomunikacijskim i elektroenergetskim prenosnim sustavima,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u solarnoj sunčanoj elektrani mora biti kabliran,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja solarnih sunčanih elektrana, pristupnih puteva, kabliranja i trafostanica,
- ne mogu se graditi na poplavnim područjima, područjima izvorišta voda, zaštićenih dijelova prirode, krajobraznih vrijednosti i zaštite kulturne baštine.
- solarne elektrane nije dozvoljeno graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu i vrijednom obradivom zemljištu, te površinama pod višegodišnjim nasadima koji su dio tradicijskog identiteta agrikulturnog krajolika
- iznimno, dozvoljava se izgradnja solarne elektrane u sklopu poljoprivrednog proizvodnog kompleksa i površina u obuhvatu sustava za navodnjavanje isključivo za vlastite potrebe istih
- solarne elektrane nije dozvoljeno graditi na površinama pokrivenim visokim šumama, niskim šumama i šumskim kulturama, već ih je moguće realizirati na degradiranim šumama (makija, garig, šikara, šibljak)
- nakon isteka roka koncesije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni.

Posebni uvjeti i mjere ublažavanja utjecaja solarnih elektrana na sastavnice i čimbenike okoliša te ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže su slijedeći:

- na prostoru solarnih elektrana nije dozvoljeno skladištenje tvari štetnih za okoliš (toksične tvari, hidraulična ulja, plinove, maziva, PVC materijale, materijale podložne koroziji i dr.) kao ni skladištenje drugih vrsta otpada,
- nakon prestanka rada solarne elektrane predmetno područje potrebno je urediti u skladu sa propisima zaštite okoliša i mjerama utvrđenim elaboratom zaštite okoliša u postupku ocjene o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i/ili studijom o utjecaju zahvata na okoliš u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš,
- oborinska voda sa solarnih panela može se prikupljati u spremište za pohranjivanje kišnice koje se može nalaziti izvan obuhvata solarne elektrane ukoliko će se koristiti za javne potrebe (vatrogasna voda, napajanje stoke, navodnjavanje, i sl.),
- prilikom projektiranja i izgradnje područja za solarne elektrane, osigurati udaljenost od speleoloških objekata dovoljnu da nije ugrožen pristup, statika unutar i u okruženju speleološkog objekta, stanišni uvjeti i korištenje životnog prostora za floru i faunu, kao i sigurnost ljudi u blizini objekta,
- u zonama rasprostranjenosti velikih zvijeri, sukladno stručnim podlogama, sustav sunčanih elektrana planirati na dovoljnoj udaljenosti od postavljenih vjetroagregata kako bi se osiguralo očuvanje migracijskih koridora velikih zvijeri (osim u slučaju postavljanja fotonaponskih panela unutar zone vjetroelektrana),
- kroz razradu tehničkog rješenja i primjenom najbolje dostupne tehnologije osigurati očuvanje vegetacije ispod i između redova solarnih panela unutar obuhvata zahvata elektrane,
- u postupku razvoja projekta solarne elektrane prioritet stavljati na odabir najbolje dostupne tehnologije izvedbe fotonaponskih modula koji omogućuje što niži stupanj odbijeska,
- nakon prestanka rada solarne elektrane izvršiti biološku sanaciju površina koje su bile pod panelima i prostor vratiti u prvobitnu namjenu (ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko tlo) na temelju posebno izrađenog projekta biološke sanacije.
- održavanje podstojne vegetacije provoditi biološkim ili mehaničkim metodama, bez korištenja kemijskih metoda,
- spriječiti eroziju u podnožju solarnih elektrana sadnjom niske vegetacije koja se održava mehaničkim i biološkim metodama. Solarne panele ne tretirati agresivnim kemikalijama,
- na projektnoj razini osigurati tehnička rješenja za prevenciju erozije na šumama i šumskom zemljištu,

- potrebno je osigurati kontinuiranu suradnju s nadležnim lovoovlaštenicima, na čijim područjima se planiraju solarne elektrane kako bi se utvrdili i očuvali migracijski koridori krupne divljači te veća obitavališta krupne i gospodarski značajne sitne divljači,
- u postupku razvoja projekta solarne elektrane prioritet stavljati na odabir najbolje dostupne tehnologije izvedbe fotonaponskih modula koji omogućuje što niži stupanj odblijeska,
- solarne elektrane realizirati u potpunosti izvan prioritetnih ciljnih staništa svih područja ekološke mreže unutar obuhvata Plana,
- ukoliko se u daljnjim fazama razvoja projekta solarne elektrane uoči konflikt sa migratornim koridorima ciljnih vrsta na području zahvata, razraditi tehničko rješenje ograđivanja solarne elektrane kako bi se osigurao koridor za migraciju ciljnih vrsta. Ograda ne smije biti niža od 15 cm od tla kako bi se omogućio nesmetan prolaz malim životinjama.

Planom se omogućuje izgradnja solarnih elektrana i u sklopu zona proizvodno-poslovne namjene (I, K), i to kao isključivi ili osnovni sadržaj zone, ili u kombinaciji s drugim sličnim sadržajima, a za izgradnju istih vrijede uvjeti navedeni u prethodnom stavku.

Potrebno je prethodno provesti procjenu utjecaja zahvata na okoliš kojom će se utvrditi opravdanost zahvata i ustanoviti mogućnost izgradnje odnosno vršni kapaciteti i konkretno utvrditi položaj veličina i oblik planirane zone (mikrolokacija) zahvata

Planom je omogućeno povezivanje sunčanih elektrana na postojeću i planiranu elektroenergetsku mrežu što će biti definirano kroz daljnju razradu svake pojedine lokacije.

Sunčane elektrane nije moguće planirati na područjima zaštićenim i predloženim za zaštitu temeljem zakona o zaštiti prirode, te krajobraznih vrijednosti prepoznatih planom, ne treba ih planirati na područjima ugroženih i rijetkih staništa tipova, te područjima ekološke mreže ukoliko su ciljevi očuvanja ugroženi i rijetki tipovi staništa odnosno staništa neophodna za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta, također ih ne treba planirati na područjima poznatih koridora preleta ptica, te područjima vrijednim za opstanak navedenih vrsta

Dozvoljava se izgradnja fotonaponskih čelija i solarnih kolektora unutar građevinskih područja na krovnim površinama građevina i nadstrešnicama parkirališta za proizvodnju električne energije.

Mogućnost izgradnje fotonaponskih postrojenja za proizvodnju električne energije temelji se na preliminarnoj analizi opravdanosti izgradnje postrojenja i priključka na elektroenergetsku mrežu.

Detaljni uvjeti odredit će se projektnom dokumentacijom.

Plinoopskrba

Članak 96.b.

Opskrba plinom planirana je spojem na magistralni plinovod Bosiljevo – Split preko regionalnog plinovoda Gračac - Benkovac. Distributivni sustav opskrbljivat će se iz mjerno regulacijske stanice - MRS Benkovac.

Za prijenosnu mrežu izrađen je Idejni projekt opskrbe plinom Zadarske županije, kojim su određene načelne trase plinovoda te lokacije regulacijskih stanica. Kod određivanja točnog položaja trase i regulacijskih stanica treba voditi računa o postojećoj infrastrukturi, planskoj dokumentaciji tj. odnosu prema postojećim izgrađenim strukturama naselja, krajobraznim vrijednostima i ostalom.

Članak 96.c.

Projektiranje i gradnja srednje-tlačne plinske mreže izvršit će se u skladu s važećim propisima.

Plinsko distributivna mreža sastoji se iz:

- srednje-tlačnih plinovoda, STP radnog tlaka plina 4 bara koji služe za distribuciju plina od

- plinske regulacijske stanice do potrošača
- pripadnih kućnih priključaka koji spajaju distribucijski plinovod s objektima

Srednje-tlačni plinovodi polažu se u zelenom pojasu planiranih prometnica u skladu s važećim propisima, a iznimno se mogu polagati ispod nogostupa. Visina nadsloja je najmanje 1,0 m, a za priključke od 0,6 do 1,0 m.

Pri paralelnom vođenju plinovoda sigurnosna udaljenost vanjske stijene srednje-tlačnog plinovoda od građevine mora iznositi najmanje 2,0 m, a od drugih komunalnih instalacija načelno 1,0 m, odnosno prema posebnim uvjetima komunalnih poduzeća. Sva križanja plinovoda s postojećim instalacijama potrebno je izvesti tako da bude osiguran svijetli razmak od najmanje 0,5 m (mjereno po vertikali)

U pojasu širokom 2,0 m od osi razvodnog plinovoda zabranjena je sadnja višegodišnjeg drvenog raslinja.

Članak 96.d

Prilikom formiranja područja za gradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stupova te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja vjetroelektrana i sunčanih elektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora vjetroelektrana. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

Povezivanje, odnosno priključak planiranih obnovljivih izvora energije (vjetroelektrane, solarne elektrane) na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planirane vjetroelektrane/solarne elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu u dijelu elektroenergetskog sustava koji se nalazi u relativnoj blizini lokacije izgradnje vjetroelektrane/solarne elektrane.

Točno definiranje trase priključnog dalekovoda/kabela odredit će se projektnom dokumentacijom temeljem uvjeta nadležnog ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava).

Kod manjih sunčanih ili vjetro elektrana koje ne trebaju posebne trafostanice sklopna postrojenja i posebnu kabelsku mrežu, a namijenjene su za prodaju električne energije, uvjete priključka na mrežu određuje ured lokalne elektrodistribucije.

Unutar površina određenih kao makrolokacije za izgradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana, površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju.“

Unutar građevinskog područja naselja, građevinskih područja izvan naselja, te izvan građevinskog područja naselja, a unutar stambeno-gospodarskih sklopova, osim u zaštićenim djelovima, omogućava se izgradnja građevina i postrojenja za proizvodnju obnovljive energije unutar Općine Lišane Ostrovičke (sunčeva energija, energija vjetra, toplina okoliša, toplina zemlje, biogoriva i sl.).

Postrojenja se mogu graditi na zasebnoj čestici, na građevinama (krovovi i pročelja) i/ili kao prateći sadržaj na građevnoj čestici uz osnovnu građevinu u svim namjenama u skladu s Odredbama koje se odnose na građevinu, odnosno uređenje građevne čestice i u skladu s Pravilniku o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine” broj 67/07.). Ukoliko tehničke mogućnosti dozvoljavaju, moguće je višak proizvedene energije iz takvih sustava prodavati na tržištu.

Članak 97.

Vodnogospodarski sustav

Korištenje voda

Članak 98.

Vodoopskrba će se ostvariti izgradnjom spoja na Regionalni vodovod sjeverne Dalmacije – podsustav VS Atlagić.

Članak 99.

Vodoopskrbne cijevi se postavljaju u nogostup ili zeleni pojas javno-prometne površine usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Prilikom rekonstrukcije vodovodne mreže ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno zakonskoj regulativi te hrvatskim normama. Nije dozvoljeno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim parcelama (dijagonalno i sl.) kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje mreže.

Minimalne širine zaštitnih koridora (os cjevovoda je sredina koridora) vodoopskrbnih cjevovoda su:

- za cjevovode $\varnothing$ 300 mm najmanje 8 m
- za cjevovode $\varnothing$ 250 mm najmanje 7 m
- za cjevovode $\varnothing$ 200 mm i manje od 200 mm najmanje 6,5 m

Temelji čvrstih ili montažnih stambenih i poslovnih građevina od osi cjevovoda moraju biti udaljeni najmanje:

- 3,50 m za cjevovode $\varnothing$ 300 mm
- 3,25 m za cjevovode $\varnothing$ 250 mm i $\varnothing$ 200 mm
- 3,00 m za cjevovode profila manjeg od 200 mm

Temelji ogradnih zidova ili ograde bez temelja od osi cjevovoda moraju biti udaljeni najmanje

- 1,0 m za cjevovode $\varnothing$ 200 mm - $\varnothing$ 300 mm
- 0,75 m za cjevovode profila manjeg od 200 mm

Stabla (drvoredi) od osi cjevovoda moraju biti udaljeni najmanje:

- 2,25 m za cjevovode $\varnothing$ 300 mm
- 2,0 m za cjevovode $\varnothing$ 250 mm
- 1,75 m za cjevovode $\varnothing$ 200 mm
- 1,5 m za cjevovode profila manjeg od 200 mm

Iznimno se cjevovodi mogu postavljati i na manjem razmaku od postojećih ograda ili njihovih temelja, odnosno stabala, ali se uvjeti izvođenja moraju propisati projektnom dokumentacijom, uz suglasnost nadležnog poduzeća.

Članak 100.

Unutar naselja treba planirati hidrantsku mrežu, a prema Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara tj. važećoj zakonskoj regulativi.

Članak 101.

Vodoopskrbne sustave izgraditi sa svim pratećim vodnim građevinama te primjenom kriterija racionalnog korištenja postojećih sustava vodoopskrbe, što podrazumijeva rješenje distribucije u okviru minimuma dopuštenih gubitaka vode, svođenje potrošnje vode na stvarne potrebe komunalnog standarda i dr.

Planirana potrošnja sanitarne vode za stanovništvo uz potrošnju od 200 l/dan i ostale potrebe iznosi cca 15,0 l/s, dok ukupna potreba dnevne potrošne vode uključujući i potrebne količine od 10 l/s za gašenje požara iznosi 25,0 l/s.

Građevine za zaštitu voda

Članak 102.

Određuje se izrada idejnih rješenja odvodnje otpadnih voda prema načelnim rješenjima Plana i Studije zaštite voda Zadarske županije kojima je definiran sustav odvodnje te način ispuštanja otpadnih voda.

Kod izrade daljnje dokumentacije odvodnje otpadnih voda potrebno je izvršiti analizu predloženog sustava te odrediti faznost izgradnje istog, ovisno o planiranom razvoju naselja, odnosno financijskim mogućnostima investitora.

Članak 103.

Kanalizacija se u pravilu izvodi kroz prometnice, odnosno priključni spojevi građevina kroz pristupne putove.

Sve građevine na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje kolektora i ostalih građevina u sustavu ukupne kanalizacijske mreže kojom bi se nepotrebno ulazilo na prostore građevina unutar drugih građevinskih parcela, odnosno prostore namijenjene drugim građevinama, radi sprječavanja eventualnih naknadnih izmještanja uvjetovanih gradnjom tih građevina.

Članak 104.

Do izgradnje sustava odvodnje cijelog naselja, odvodnja otpadnih voda rješavat će se izgradnjom vlastitih septičkih jama ili primjenom suvremenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na način:

- da je uređaj izveden kao nepropusni objekt za okolni teren,
- da se locira izvan zaštitnog pojasa prometnice,
- da od susjedne građevne čestice bude udaljena najmanje 3,0 m, a u izgrađenom dijelu, ovisno o zatečenom stanju, udaljenost može biti i manja
- da je omogućen kolni pristup radi čišćenja.

Članak 105.

Zaštita voda na prostoru Županije provodi se prema odredbama iz Državnog plana za zaštitu voda. Potrebna je izrada Županijskog plana za zaštitu voda koji bi utvrdio potrebu istraživanja i ispitivanja kakvoće voda, mjere zaštite voda, planove za izgradnju objekata za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda i sl.

Članak 106.

Proizvodni pogoni obvezni su za svoje otpadne vode izgraditi vlastite sustave i uređaje ili ih putem predtretmana dovesti u stanje mogućeg prihvata na sustav javne odvodnje, a prema Pravilniku o upuštanju otpadnih voda u javnu kanalizaciju.

Članak 107.

Komunalni mulj, kao ostatak nakon primarnog pročišćavanja voda treba prikupljati i organizirati njegovu obradu i doradu na određenom mjestu.

Uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja

Članak 108.

Područjem obuhvata Plana protječu vodotoci Jaruga (Krivac) i Otres, te bujični vodotoci Trubanji, Vedro Polje, Duboka Draga i veći broj manjih bujičnih vodotoka (kartografski prikazi 2.b. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI - Vodnogospodarski sustavi i 3.a. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu pšrostopora) sa svojstvom javnog vodnog dobra.

Članak 109.

Zaštita od štetnog djelovanja će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama. U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz vodotoke, kanale i vanjske nožice obrambenih nasipa treba osigurati inudacijski odnosno zaštitni pojas minimalne širine od 5,0 m od gornjeg ruba korita ili vanjske nožice nasipa, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. Pošto na navedenim vodotocima i kanalima inudacijski pojas nije proglašen, potrebno je planom osigurati zaštitni pojas prema prethodno navedenom kriteriju.

Članak 109.a.

U inudacijskom, odnosno zaštitnom pojasu zabranjena je gradnja objekata i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka i kanala ili česticu javnog vodnog dobra dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju istog, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka ili kanala.

Članak 109.b.

Vodotoke i kanale je potrebno urediti i uklopiti u urbanističko rješenje područja, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu „javno vodno dobro“ iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji, a koje će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za mjerodavnu protoku dobivenu kao rezultat hidroloških mjerenja ili kao rezultat primjene neke od empirijskih metoda.

Članak 109.c.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste takvih dimenzija koji će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno, predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Također treba predvidjeti oblaganje ulijeva i izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u dužini min. 3,0 m', odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja "čistih" oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se osigurati zaštita korita od erozije i neometan protok vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda. Tijekom izvođenja radova potrebno je osigurati neometan protok kroz korito vodotoka. Na

mjestima gdje prometnica prelazi preko reguliranog korita vodotoka (trapezno obloženo korito, betonska kineta i sl.) konstrukciju i dimenzije osnovnih elemenata mosta ili propusta sa svim pripadnim instalacijama treba odrediti na način kojim se ne bi umanjio projektirani slobodni profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost izvedene betonske kinete, zidova ili obaloutvrde, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

Članak 109.d

Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti najmanje 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U iznimnim slučajevima udaljenost može biti i manja, ukoliko se isto utvrdi vodopravnim uvjetima koji se izdaju za svaki objekt posebno.

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad, u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolaze ispod korita, investitor je dužan dubinu postavljanja i način izvedbe osiguranja prijelaza izvesti prema vodopravnim uvjetima. Kod nereguliranog korita, dubina iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

Članak 110.

Planom se određuje provođenje Operativnih planova zaštite od poplava na državnoj i lokalnoj razini kojima je definirana gradnja i održavanje zaštitnih vodnih građevina, definiran prostor za izlivanje velikih voda, izgradnju i održavanje odvodnih tunela i kanala, melioracijskih građevina i drugo.

Mjere zaštite od poplava provode se u skladu s Planom obrane od poplava za slivno područje "Zrmanja-Zadarsko primorje" na prostoru Zadarske županije s operativnim planom obrane od poplava područja županije.

Zahvate treba provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja.

Članak 111.

Za postojeće melioracijske sustave polja Lišane-Trolokve-Žažvić i Zablaće-Međulužje dozvoljava se rekonstrukcija i nalaže održavanje uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja.

Sustav navodnjavanja

Članak 112.

Omogućuje se izgradnja novih sustava za navodnjavanje s akumulacijama, temeljem smjernica određenih "Planom navodnjavanja za područje Zadarske županije" (Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu, 2007. godine) i u skladu s posebnim propisima i uvjetima koje će definirati Hrvatske vode. Predviđeno je korištenje svih raspoloživih postojećih vodnih potencijala (vodotoka, oborinskih voda, izvorišta, podzemnih voda, pročišćenih otpadnih voda, vodoopskrbnih sustava u vrijeme smanjene potrošnje i dr.) kako bi se omogućio razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Članak 112.a

Za poljoprivredni kompleks Žažvić planirana je izgradnja sustava za navodnjavanje temeljem „glavnog projekta navodnjavanja Lišanskog polja, područje Žažvić“ (Regulacije d.o.o., T.D. 01-6/13-1, prosinac 2015. g.) na koji je ishođena pravomoćna građevinska dozvola u listopadu 2016. godine.

Objekti koji čine osnovu planiranog sustava navodnjavanja su:

- otvorena zemljana akumulacija zapremnine 80.000 m³
- crpna postrojenja (centralna crpna stanica)
- cijevna mreža (distribucijski cjevovodi),
- trafostanica s priključnim vodom.
- zahvatne bušotine sa crpkama
- tlačni cjevovodi za punjenje zemljane akumulacije

Svi navedeni objekti prikazani su na kartografskim prikazima 2.b. Infrastrukturni sustavi - Vodnogospodarski sustavi i 3.a.Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora. Za punjenje akumulacije u prvoj fazi predlaže se zahvaćanje vode na „Trolokvi“.

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

Područja vrijednih krajobraza

Članak 113.

Prirodne vrijednosti područja Općine Lišane Ostrovičke nisu zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode, ali u cilju očuvanja prirodne biološke i krajobrazne raznolikosti kao posebnu vrijednost treba:

- očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, lokve i njihovu neposrednu okolicu,
- kamenjarske pašnjake,
- zaštititi poljoprivredno zemljište od prenamjene, a proizvodnju prilagoditi biološkim ciklusima
- neizgrađene dijelove nastojati sačuvati kao zaštitne zelene površine, a što veći dio
- sačuvati i pretvoriti u javne zelene površine
- pri uređenju i regulaciji vodotoka sačuvati prirodno stanje toka, izbjegavati betoniranje
- korita ili ga obložiti grubo obrađenim kamenom.
- poticati obnovu zapuštenih vinograda i maslinika na tradicionalan način,
- revitalizirati ekstenzivno stočarstvo
- poticati pčelarstvo i sl.

U svrhu očuvanja ruralnog krajobraza potrebno je:

- očuvati različitosti prostornih cjelina te karakterističnih slika prostora uvjetovanih
- prirodnim obilježjima, tipovima naselja i kulturno-povijesnim naslijeđem,
- očuvati i obnoviti estetske vrijednosti krajobraza (gromače, pašnjake, livade, šume),
- gospodarske i infrastrukturne građevine prilagoditi zahtjevima zaštite prostora,
- uvažavajući uvjete nadležnih službi za zaštitu krajobraznih i prirodnih vrijednosti.
- očuvati tradicijski način izgradnje uz upotrebu autohtonog materijala,

Članak 113.a.

Prostor Općine Lišane Ostrovičke se dijelom nalazi u obuhvatu ekološke mreže - područja očuvanja značajnog za ptice (HR 100024 Ravni kotari), što je utvrđeno Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (N.N. 124/13, 105/15, 80/19, 119/23).

PODRUČJE OČUVANJA ZNAČAJNO ZA PTICE

ŠIFRA I NAZIV	DIVLJE SVOJTE	SMJERNICE ZA MJERE ZAŠTITE
HR1000024 RAVNI KOTARI	– jarebica kamenjarka (<i>Alectoris graeca</i>) – primorska trepteljka (<i>Anthus campestris</i>) – velika ušara (<i>Bubo bubo</i>) – kratkoprsta ševa (<i>Calandrella brachydactyla</i>) – leganj (<i>Camprimulgus europaeus</i>) – zmijar (<i>Circaetus gallicus</i>) – eja strnjarica (<i>Circus cyaneus</i>) – eja livadarka (<i>Circus pygargus</i>) – zlatovrana (<i>Coracias garrulus</i>) – crvenoglavi djetlić (<i>Dendrocopos medius</i>) – mali sokol (<i>Falco columbarius</i>) – ždral (<i>Grus grus</i>) – voljić maslinar (<i>Hippolais olivetorum</i>) – rusi svračak (<i>Lanius collurio</i>) – sivi svračak (<i>Lanius minor</i>) – ševa krunica (<i>Lulluula arborea</i>) – velika ševa (<i>Melanocorypha calandra</i>) – bijelonokta vjetruša (<i>Falco naumanni</i>)	– očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Grokoliš-klima u sklopu Programa ruralnog razvoja – ne ispuštati druge vrste roda <i>Alectoris</i> u prirodu

Uvjeti zaštite prirode su:

- u cilju očuvanja bioraznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove i živice koje se nalaze između obradivih površina, osobito treba štiti područja prirodnih vodotoka, livada, travnjaka, kamenjarskih pašnjaka, lokve, speleološke objekte, podzemna staništa i sl.,
- namjene prostora planirati na način da se izbjegne značajan negativan utjecaj pojedine namjene prostora na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže,
- prilikom planiranja pojedine dijelove unutar građevinskih područja koji su do sada neizgrađeni treba sačuvati kao zaštitne zelene površine, a što veći dio treba sačuvati i pretvoriti u javne zelene površine,
- u cilju očuvanja krajobraznih vrijednosti planirati građevinska područja i izgradnju koja neće narušiti karakteristična obilježja krajobraza, uključujući i ona koja su na temelju svoje linearne i kontinuirane strukture i funkcije bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu divljih vrsta,
- pri planiranju gospodarskih djelatnosti, treba osigurati racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih dobara,
- prilikom planiranja namjena prostora i neposredne provedbe plana (gospodarskih i drugih zona, građevinskih područja naselja i planiranja zahvata izvan građevinskih područja, kao i infrastrukturnih koridora...) iste se ne smije planirati na način da njihova izgradnja ima za posljedicu gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova, te gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta te ciljnih vrsta i njihovih staništa i ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže kao i narušavanje cjelovitosti područja ekološke mreže,
- koridore infrastrukture planirati na način da u najvećoj mjeri prate postojeće infrastrukturne koridore i prometnice te na način da ne presijecaju šumske površine,
- smještaj lokacija za korištenje obnovljivih izvora energije planirati na način da se izbjegne značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (prilikom planiranja u obzir uzeti rasprostranjenost ciljnih vrsta šišmiša/kolonije i koridori preleta, područja hranjenja te rasprostranjenost ciljnih vrsta ptica/koridori preleta i područja gnježđenja),
- za svaki plan, program ili zahvat odnosno dijelove plana programa ili zahvata koji sam ili sa drugim planovima, programima ili zahvatima može imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže treba provesti ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

- radove uklanjanja vegetacije u obuhvatu SE Oštra Kosa izvoditi u razdoblju od 15. kolovoza do 15. ožujka kako bi se omogućilo neometano gniježđenje ptica,
- u sustavu SE Oštra Kosa koristiti tehnologiju koja ne rezultira trajnim zasjenjenjem vegetacije ispod solarnih panela, tj. koristiti tehnologiju koja omogućuje adekvatnu količinu osvjetljenosti vegetacije sunčevom energijom ispod solarnog panela u jednom dijelu dana, s ciljem daljnjeg razvoja vegetacije,
- kroz razradu tehničkog rješenja i primjenom najbolje dostupne tehnologije osigurati očuvanje vegetacije ispod i između redova solarnih panela unutar obuhvata SE Oštra Kosa,
- u postupku razvoja projekta SE Oštra Kosa prioritet stavljati na odabir najbolje dostupne tehnologije izvedbe fotonaponskih modula koja omogućuje što niži stupanj odblijeska,
- nakon prestanka rada SE Oštra Kosa izvršiti biološku sanaciju površina koje su bile pod panelima i prostor vratiti u prvobitnu namjenu na temelju posebno izrađenog projekta biološke sanacije,
- održavanje podstojne vegetacije unutar obuhvata SE Oštra Kosa provoditi biološkim ili mehaničkim metodama, bez korištenja kemijskih metoda,
- spriječiti eroziju u podnožju SE Oštra Kosa sadnjom niske vegetacije koja se održava mehaničkim i biološkim metodama,
- solarne panele SE Oštra Kosa ne tretirati agresivnim kemikalijama.

Članak 113.b

Mjere sprječavanja i ublažavanja utjecaja izgradnje fotonaponskih ćelija na površinama SE Oštra Kosa i SE Lišane II na sastavnice i čimbenike u okolišu, a koje se mogu primijeniti na navedenim područjima su sljedeće:

- Prilikom izgradnje nosivih konstrukcija za fotonaponske ćelije provesti standardne mjere zaštite i sanacije tla od erozije koje podrazumijevaju uređenje okoliša oko pristupnih putova i nosivih konstrukcija, sadnju bilja dozvoljene visine, zatravnjenje padina itd.
- Kroz razradu tehničkog rješenja i primjenom najbolje dostupne tehnologije osigurati očuvanje vegetacije ispod i između redova solarnih panela unutar obuhvata zahvata elektrane.
- U postupku razvoja projekta solarne elektrane prioritet stavljati na odabir najbolje dostupne tehnologije izvedbe fotonaponskih modula koja omogućuje što niži stupanj odblijeska.
- Nakon prestanka rada sunčane elektrane izvršiti biološku sanaciju površina koje su bile pod panelima i prostor vratiti u prvobitnu namjenu na temelju posebno izrađenog projekta biološke sanacije.
- Održavanje podstojne vegetacije provoditi biološkim ili mehaničkim metodama, bez korištenja kemijskih metoda.
- Spriječiti eroziju u podnožju sunčanih elektrana sadnjom niske vegetacije koja se održava mehaničkim i biološkim metodama. Solarne panele ne tretirati agresivnim kemikalijama.
- Izraditi elaborat krajobraznog uređenja solarnih elektrana s ciljem očuvanja postojećih vrijednih vizura i uklapanja u postojeći krajobraz makijom obraslih brežuljaka.
- Na solarne panele postaviti antireflektirajuću prevlaku kako bi se smanjilo odbijanje svjetlosti od panela, s ciljem umanjivanja utjecaja odblijeska s istih.
- U slučaju pronalaska arheoloških nalazišta ili nalaza radove odmah prekinuti i o tome obavijestiti nadležno tijelo. Opseg, vrstu i metodologiju arheoloških istraživanja ili nadzora odredit će nadležno tijelo.
- Obuhvat SE Oštra Kosa ne planirati na području osobito vrijednog obradivog tla.
- Na projektnoj razini u obuhvatu SE Lišane II, potrebno je osigurati tehnička rješenja za prevenciju erozije na šumama i šumskom zemljištu.

Mjere sprječavanja i ublažavanja utjecaja istraživanja i eksploatacije Benkovačkog arhitektonskog kamena na sastavnice i čimbenike u okolišu, a koje se mogu primijeniti na navedenom području su sljedeće:

- Eksploataciju Benkovačkog arhitektonskog kamena provoditi u fazama, odnosno u prvoj fazi maksimalan gubitak površina sa zastupljenim stanišnim tipovima šuma (uključujući i šikare) i

travnjaka smije ukupno iznositi 10 ha, a za svakih idućih planiranih 10 ha, primarno se mora provesti sanacija prethodno izgubljenih 10 ha.

- Izraditi urbanističko-krajobrazni projekt sanacije eksploatacijskog polja s ciljem obnove narušenih vrijednosti krajobraza.

Područja kulturno-povijesnih vrijednosti

Članak 114.

Kulturna dobra su prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03 i 157/03, 145/24), u nadležnosti Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorskog odjela u Zadru (KZD).

U cilju očuvanja kulturnog naslijeđa utvrđen je popis dobara - područja i pojedinačnih građevina s određenim ili predloženim stupnjem zaštite:

ZPP – zaštita ovim Planom

E – evidentirano kulturno dobro koje treba istražiti i odrediti mu površinu

1.0. Povijesna naselja i dijelovi naselja		
1.1.	etnološka baština	stupanj zaštite
LIŠANE OSTROVIČKE		
1.	ostaci tradicijske gradnje: Mamići, Nimci, Stipići, ...	ZPP
2.	bunari Vrulja i Trubanji	ZPP
OSTROVICA		
3.	ruralna cjelina naselja s graditeljskim sklopom (kaštel Kvarcina)	ZPP
4.	ostaci tradicijske gradnje: Bačkulići	ZPP
DOBROPOLJCI		
4.	ostaci tradicijske gradnje: Ivkovići, Šaponje	ZPP
2.0. Povijesne građevine i sklopovi		
2.1.	Sakralne građevine	stupanj zaštite
LIŠANE OSTROVIČKE		
1.	Crkva sv. Jerolima, spominje se 1770. god., obnovljena 1987. god., u Domovinskom ratu do temelja srušena	E
2.	Crkva sv. Nikole Tavelića, sagrađena 1976./77. god., u ratu do temelja srušena, sagrađena nova	E
3.	kapela sv. Ante na groblju, srušena	E
OSTROVICA		
4.	Crkva sv. Ante na jugoistočnom dijelu Gradine. Pripada srednjovjekovnom razdoblju. U zidovima crkve pronađeni su ostaci oltarne pregrade iz predromanike s latinskim natpisom iz 9/10. st., koji je posvećen Sv. Anastaziji, a natpis iz 1405. god. spominje kralja Zvonimira. Crkva je obnovljena u drugoj polovici 18. st.	ZPP
5.	Crkva sv. Luke, pravoslavna crkva s grobljem, sagrađena 1730.	ZPP
DOBROPOLJCI		
6.	Crkva sv. Đurđa (Georgija) na groblju – srednjovjekovna građevina, obnovljena 1724.	ZPP
3.0. Arheološka baština		
3.1.	Kopneni arheološki lokaliteti	stupanj zaštite
LIŠANE OSTROVIČKE		
1.	Gradina, prethistorijski lokalitet	E
2.	Mišljen, starohrvatska nekropola	E
OSTROVICA		
3.	Gradina s ostacima prapovijesnog liburnskog naselja na samom platou	E

4.	ostaci rimske vile rustike (villae rusticae) u zaseoku Kusale podno Gradine	E
5.	antički lokalitet Mačkove ograde u zaseoku Mačci na sjeverozapadnoj strani Gradine uz željezničku prugu Zadar-Knin	E
6.	Greblje – starohrvatska nekropola iz 9. st.	E
DOBROPOLJCI		
7.	Jaruv s prethistorijskim ostacima	E
8.	Belića jara	E

Članak 115.

Prije bilo kakvih radova na području arheoloških lokaliteta potrebno je provesti arheološki terenski pregled, prema rezultatima kojih će se odrediti mjere zaštite.

Istraživanja lokaliteta i iskapanja nalaza moguća su samo uz prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Zadru.

Članak 116.

~~Za zahvate na elementima kulturne baštine (popravlak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, prigradnje, preoblikovanja, rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje unutar zaštićenih predjela, prenamjene postojećih građevina, izvođenje radova na arheološkim lokalitetima) potrebno je ishoditi zakonom propisane suglasnosti:~~

- ~~— posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole)~~
- ~~— prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole)~~

~~Nadzor u svim fazama radova provodi nadležna ustanova.~~

~~Za zahvate u kulturno-povijesnim cjelinama, kulturnim i kultiviranim krajolicima, etnozonama i spomen područjima, arheološkim zonama, na fortifikacijama i pojedinačnim sklopovima i građevinama potrebno je od Konzervatorskog odjela ishoditi propisane suglasnosti:~~

- ~~– posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole i rješenja o uvjetima građenja)~~
- ~~– prethodno odobrenje za radove na kulturnom dobru (u postupku izdavanja građevinske dozvole).~~
- ~~– nadzor nadležnog konzervatorskog odjela u svim fazama radova.~~

~~Tom postupku osobito podliježu sljedeći zahvati: popravlak i održavanje postojećih građevina, dogradnje, prigradnje, preoblikovanja i adaptacije, rušenja i uklanjanja građevina i njihovih dijelova, novogradnje unutar utvrđenih zona zaštite povijesnih naselja ili kontaktnih zona pojedinačnih kulturnih dobara, funkcionalne prenamjene povijesnih građevina, te izvođenje radova na arheološkim lokalitetima i prostorima kulturnih krajolika, etnozona i spomen područja. Nije dozvoljeno davanje koncesijskih odobrenja (poljoprivrede, ribogojilišta i sl.) na zaštićenim i evidentiranim arheološkim nalazištima bez odobrenja nadležnog Konzervatorskog odjela. Isto se odnosi i na radove pošumljavanja, probijanje protupožarnih putova i sl. Potrebno je izvršiti arheološko i etnološko rekognosciranje područja Zadarske županije kako bi se dobilo ukupnu sliku kulturne baštine.~~

Članak 117.

Ako se pri izvođenju građevinskih ili nekih drugih radova naiđe na arheološko nalazište ili pojedinačan nalaz, radovi se moraju prekinuti i o nalazu bez odlaganja obavijestiti nadležnu ustanovu.

Članak 118.

Prilikom obnove elemenata tradicijske arhitekture (kamene kuće, gospodarske zgrade) ili radova unutar povijesne (stare) jezgre naselja potrebno je zatražiti odobrenje Konzervatorskog odjela u Zadru.

Članak 119.

Predstavničko tijelo Općine treba donijeti odluku o zaštiti dobara od lokalnog značenja koja su devastirana novijom gradnjom i koja treba konzervirati, obnoviti i rekonstruirati, odnosno revitalizirati, a

uz prethodnu suglasnost nadležne ustanove utvrditi način zaštite i osigurati uvjete i sredstva potrebna za provedbu odluke.

Članak 119.a

~~Zona stare jezgre naselja je povijesni prostor naselja u kojem je očuvana povijesna (tradicijska) arhitektura, ali je djelomice izgrađena i novijim građevinama koje čine skladnu cjelinu. Za ovu se zonu propisuju sljedeći uvjeti:~~

- ~~— obvezna potpuna zaštita matrice naselja (građevne strukture, parcelacije, uličnih poteza), skladnih ambijenata, gabarita, glavnih ekspozicija i vizurne izloženosti,~~
- ~~— uz održavanje i sanaciju postojećih građevina dozvoljeni su manji građevinski zahvati u svrhu nužnog prilagođavanja suvremenim potrebama,~~
- ~~— iznimno su dozvoljene i kvalitetne dogradnje i novogradnje (interpolacije) do maksimalne katnosti,~~
- ~~— iznimno su dozvoljene zamjene dotrajalih građevina ako nisu ocijenjena kao pojedinačno vrijedne povijesne građevine.~~

~~Prilikom održavanja, sanacije, rekonstrukcije, dogradnje i nove gradnje (interpolacije) unutar zone stare jezgre naselja, građevine u cjelini, kao i pojedini elementi istih moraju sadržavati osobitosti autohtone i tradicionalne primorske arhitekture, a horizontalni i vertikalni gabariti građevine, oblikovanje fasada i krovista, te korišteni građevinski materijali moraju biti u skladu sa tradicionalnom arhitekturom i krajobraznim vrijednostima podneblja, dok krovovi moraju biti na dvije, tri ili četiri vode sa pokrovom od kupe kanalice ili mediteran, te se ne mogu planirati građevine sa ravnim krovovima.~~

~~Prostornim planom uređenja je potrebno zadržati i revitalizirati matricu povijesnih jezgri naselja u najvećoj mogućoj mjeri, a izgradnju u neizgrađenim dijelovima jezgri realizirati interpolacijama na načelima tipološke rekonstrukcije, bez širenja građevinskog područja prema plodnim poljima.~~

~~Pod tipološkom rekonstrukcijom podrazumijeva se izgradnja koja je unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima, namjenom i materijalom usklađena s postojećim okolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure, kao ni komunikacijske tokove unutar povijesnih jezgri.~~

~~Izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalnog povezivanja u veće prostorne sklopove se ne preporučuje, jer bi mogla dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina.~~

~~Neizgrađene dijelove povijesnih jezgri, koji u posljednjih 80 godina nisu znatnije transformirani, ili su korišteni kao gradske zelene površine, potrebno je uređivati kao javne zelene površine s mogućnošću minimalnih intervencija na objektima javnog značaja. Izuzetno se može dozvoliti izgradnja dijela neizgrađenih prostora, ali tek temeljem detaljnih istraživanja i provedbe javnih urbanističko-arhitektonskih natječaja.~~

~~Održanje stambenog fonda unutar povijesnih jezgri od ključne je važnosti za njihovo daljnje funkcioniranje, stoga je potrebno u interpoliranim objektima predviđati više od polovice površine za stambenu namjenu, odnosno djelatnosti koje se temeljem posebnih propisa mogu obavljati u stambenim prostorima. Poslovne prostore opće namjene (trgovina, obrti, servisi, ugostiteljstvo, usluge) potrebno je osiguravati u nižim etažama postojećih i novih objekata. Izuzetak od ovog pravila odnosi se na objekte javne namjene (uprava, hoteli, financijske ustanove, ustanove kulture, prosvjete i znanosti).~~

~~Režim prometa unutar povijesnih jezgri potrebno je prilagoditi mjerilu povijesnih jezgri, te karakteru i obimu poslovnih djelatnosti, osiguravajući pritom posebne režime prometa u mirovanju za stanovnike jezgri.~~

~~Posebno je potrebno očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih poluurbanih i ruralnih jezgri s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama (vrtovima) unutar njih.~~

~~Ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata.~~

~~Uređivanje vanjskih ploha postojećih objekata unutar poluurbanih i ruralnih cjelina mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih tradicionalnih arhitektonskih izraza, izvornih građevinskih materijala i njihove obrade i ugradnje.~~

Evidentirane poluurbane i ruralne cjeline od lokalnog značenja potrebno je detaljno inventarizirati s obzirom na građevnu strukturu (stambene i gospodarske zgrade) i prostornu matricu, koju čini mreža putova i pripadajuća parcelacija zajedno s okolišem (vrt, perivoj, voćnjak, dvorište).

Na razini lokalne zajednice potrebno je poticati obnovu i zadržavanje starih umjesto izgradnje novih kuća.

Područja za koja se utvrdi da imaju vrijedne etnološke osobine koje treba zaštititi, potrebno je proglasiti etnozonomama, te ih vrednovati prema konzervatorskim smjernicama i kriterijima. Kao mjera zaštite obavezna je i izrada detaljnije konzervatorske dokumentacije kojom će se, na osnovu inventarizacije, tipologizacije i kategorizacije, utvrditi posebno vrijedni prostori i građevine.

Arheološka područja potrebno je detaljno istražiti, i to arheološkim pregledom terena, geofizičkim i probnim istraživanjima, te sukladno njihovim rezultatima PPUO/G-om ili UPU-om utvrditi precizniji obuhvat zona, mjere zaštite i način njihova korištenja.

Sakralni i civilni kompleksi uređuju se isključivo temeljem detaljne planske dokumentacije i projekata, te trebaju imati posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog konzervatorskog odjela. Svu evidentiranu graditeljsku baštinu koja nije upisana u Registar kulturnih dobara RH, a predstavlja vrijednost od lokalnog značaja, lokalna zajednica može proglasiti zaštićenom, sukladno članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Općinsko tijelo svojom odlukom određuje dobra koja proglašava zaštićenim, te uz suglasnost nadležnog konzervatorskog odjela određuje način zaštite. Za takav tip zaštite mogu se predložiti i pojedini objekti tradicijskog graditeljstva.

7. Postupanje s otpadom

Članak 120.

PPU-om Zadarske županije određena je lokacija za izgradnju Županijskog (regionalnog) centra za gospodarenje otpadom za područje Zadarske županije (MBO, odlagalište neopasnog i inertnog otpada i svi prateći objekti) u skladu sa Planom gospodarenja otpadom Zadarske županije na području unutar administrativnih granica Grada Benkovca.

Članak 121.

Do usvajanja konačnog rješenja na osnovi izrađene Studije o postupanju s otpadom, nastavlja se privremeno odlaganje otpada na postojeću lokaciju (komunalni otpad se odvozi na gradsku deponiju grada Zadra).

Članak 122.

Potrebno je utvrditi sva postojeća divlja odlagališta na kojima se bespravno odlaže otpad, te odrediti njihovo daljnje korištenje, tj. njihovu sanaciju i zatvaranje.

Građevinski otpad se može koristiti za izgradnju prometnica i putova, te ostale infrastrukture.

Građevinski otpad će se privremeno odlagati na lokaciji koja će se naknadno utvrditi.

Lokacija za odlaganje građevinskog otpada će se koristiti za odlaganje inertnog otpada (iskopi, građevni materijali i sl.) do donošenja Strategije o postupanju s otpadom za područje Zadarske županije.

Odlagališta glomaznog otpada (stari automobili, kućanski aparati) potrebno je sanirati i zatvoriti, te pronaći mehanizme njihovog odlaganja i odvoženja sa područja Općine.

Članak 123.

Uspostaviti će se sustav odvojenog sakupljanja neopasnog tehnološkog otpada za cijelo područje Općine (metali, papir, staklo itd.) kako bi se recikliranjem dobile sekundarne sirovine za ponovno korištenje.

Članak 124.

Postupati će se klaoničkim otpadom privatnih klaonica i farmi u skladu sa higijenskim, zdravstvenim i estetskim uvjetima, te njegovo odlaganje predvidjeti na lokaciju utvrđenu Strategijom o postupanju sa otpadom za Zadarsku županiju.

Pravna ili fizička osoba koja proizvodi otpad ili postupa s otpadom, obvezna je voditi očevidnik s podacima o vrsti, količini, mjestu nastanka, načinu i mjestu skladištenja, obrađivanja i odlaganja otpada prema zakonu o gospodarenju sa otpadom.

Članak 125.

Opasni otpad mora se odvojeno skupljati i ne smije se prevoziti sa drugim otpadom.

Opasni tehnološki otpad proizvođač je dužan skladištiti na propisan način do trenutka predaje ovlaštenom sakupljaču opasnog otpada.

Tehničko-tehnološke uvjete kojima mora udovoljavati prostor, oprema ili građevina za skladištenje opasnog otpada, propisuje Ministar zaštite okoliša i prostornog uređenja.

Prostornim planom Županije, na području Općine nije predviđena građevina za skladištenje i obrađivanje opasnog otpada.

8. Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Članak 126.

Postupak procjene utjecaja na okoliš se vodi prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN br. ~~110/07~~, **80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18**) i prema ~~Pravilniku~~ **Uredbi** o procjeni utjecaja **zahvata** na okoliš (NN br. ~~59/2000~~ **61/14, 3/17**) za zahvate-određene u Popisu zahvata koji čini sastavni dio Pravilnika.

Članak 127.

Ovim Planom određuje se potreba izrade Programa zaštite okoliša općine Lišane Ostrovičke sa zakonom propisanim sadržajem u pogledu dobara, značajki i posebnosti prostora Općine.

Zaštita tla

Članak 128.

Uz mjere za zaštitu tla utvrđena PPŽŽ-om, donose se i ističu slijedeće mjere:

- uspostava sustavnoga monitoringa tala na području Općine,
- smanjenje potrošnje kvalitetnog zemljišta u nepoljodjelske svrhe,
- povećanje plodnosti i proizvodne sposobnosti poljoprivrednih površina prihvatljivim
- agrotehničkim mjerama (natapanjem, agromelioracijom, hidromelioracijom),
- poticanje ekološke proizvodnje hrane na poljoprivrednim površinama, bez uporabe
- kemijskih sredstava, uz povećanje udjela prirodne organske tvari u tlima,
- saniranje površinskih kopova i privođenje istih novoj namjeni po završetku
- eksploatacije,

- osiguranje postojanost šumskih ekosustava prirodnom obnovom i održavanje njihove
- stabilnosti i biološke raznolikosti,
- ograničavanje isušivanja i očuvanje vodnog režima vlažnih staništa,
- provedba cjelovitog sustava gospodarenja otpadom (IVO),
- povećanje stupnja izobrazbe o zaštiti tla.

Članak 129.

U cilju utvrđivanja stanja onečišćenja tla i provođenja mjera zaštite potrebno je organizirati monitoring tla na poljodjelskim površinama za teške metale: Pb, Cd, As, Ni, Cr, Cu, Zn, Fe, pesticide.

Zaštita zraka

Članak 130.

Uz mjere za zaštitu zraka utvrđena PPZZ-om, donose se i ističu slijedeće mjere:

- korištenje obnovljivih energetske izvora (biomasa, bioplin, sunčeva energija, energija vjetra),
- reguliranje prometa u svrhu smanjenja emisija štetnih plinova,
- djelotvorno gospodarenje otpadom, prema načelu IVO (izbjegavanje-vrednovanjeoporaba).
- gradnja obilaznica naselja i hortikulturne mjere (zelene površine, šetnice, parkovi) poboljšanje postojeće kvalitete zraka,
- mijenjanje navika korisnika prometa poticanjem uporabe javnog prijevoza putem unapređenja kvalitete i funkcionalnost istog, preusmjerenje cestovnog tranzitnog prometa na željeznicu, uvođenjem biciklističkih staza i pješačkih zona te zona ograničenog i smirenog prometa,
- osigurati protočnost prometnica.

Zaštita voda

Članak 131.

Uz mjere za zaštitu voda utvrđena PPZZ-om, donose se i ističu slijedeće mjere:

- izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda za naselja Općine, posebno u područjima neposrednog utjecaja na podzemne vode. Za naselja odnosno građevine koje neće moći biti uključene u sustav odvodnje, ili do njihovog uključivanja u sustav, obvezna je izgradnja trodijelnih nepropusnih septičkih jama,
- smanjenje onečišćenja voda od agrotehničkih sredstava i drugih difuznih izvora, te postupno izbacivanje istih iz upotrebe,
- saniranje i uklanjanje svih neuređenih odlagališta otpada kao izvora onečišćenja voda,
- obnavljanje zatrpanih i oštećenih bunara, te označavanje i osiguranje okolnih područja u cilju njihova ponovnog korištenja u poljoprivredne ili druge svrhe.

Do izgradnje sustava javne odvodnje moguća je izgradnja objekata s prihvatom sanitarnih otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame s odvozom prikupljenog efluenta putem ovlaštene osobe ili izgradnja objekata s ugradnjom uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda te ispuštanje pročišćenih sanitarnih otpadnih voda u prirodni prijemnik, a sve ovisno o uvjetima na terenu.

Za sve postojeće i planirane zahvate i djelatnosti unutar predmetnog plana, koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13), moraju se primijeniti odredbe istog, odnosno svih budućih zakonskih i podzakonskih akata te odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije takvih zahvata prikazane u ovom Planu nisu konačne i dozvoljene ukoliko ne udovoljavaju navedenom uvjetu.

Zaštita od buke

Članak 132.

Uz mjere za zaštitu od buke utvrđena PPŽŽ-om, potrebno je i izraditi kartu imisija buke i konfliktnu kartu za područje Općine te ustanoviti broj stanovnika, domaćinstava i objekata ugroženim prevelikom bukom. Potrebno je i evidentirati objekte i postrojenja koji su izvor prevelike buke, te smanjiti razinu buke odgovarajućim tehničkim mjerama (npr. dislociranjem izvora prevelike buke na odgovarajuću udaljenost od naselja).

Također je potrebno odrediti najveću dopuštenu razinu buke za pojedina područja (prvenstveno za stambene zone), te uvjetovati tehničke i druge mjere zvučne zaštite (prometna regulacija, fizičke i zelene barijere uz prometnice i sl.).

Mjere posebne zaštite

Članak 132. a

Pri izradi projektne dokumentacije za ishodovanje dozvole za gradnju, projektant je obavezan primjenjivati odredbe važećih zakona i pravilnika, osobito:

1. Zakon o sustavu civilne zaštite ("Narodne novine" br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22)
2. Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja ("Narodne novine" br. 30/14 i 67/14)
~~Odredbom članka 6. stavka 3. citiranog Pravilnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u ovome slučaju Općina Segot, je u posebnom izvatku iz Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša Općine Segot iz svibnja 2015. godine, utvrdila i propisala preventivne mjere čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća, te povećati stupanj sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i okoliša.~~
3. Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora ("Narodne novine" br. 29/83, 36/85 i 42/86),
4. Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva ("Narodne novine" br. 69/16)
5. Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“ br. 69/16)
6. Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari ("Narodne novine" br. 44/14, 31/17)
7. Zakon o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) i Zakon o gradnji ("Narodne novine" br. 153/13, 20/17, 39/19, 125/19, 145/24)
8. Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine" br. 80/13, 153/13 i 78/15, 12/18, 118/18).

Zaštita od poplava (bujica)

Članak 132. b

Na teritoriju Općine Lišane Ostrovičke ne postoji velikih vodotokova koji mogu prouzročiti poplave.

Najveći vodotok na području Općine Lišane Ostrovičke je vodotok Krivac čiji se sliv proteže u smjeru sjeverozapad-jugoistok, od grada Benkovca do mjesta Morpolača gdje Krivac utječe u Bribišnicu. Cijelim svojim tokom Krivac protječe dubokim poljoprivrednim zemljištem koje je smješteno između dvaju brdskih masiva. Masivi omeđuju sliv sa sjeveroistočne i jugozapadne strane. U gornjem dijelu sliva, posebno sa sjeveroistočne strane, vodotok prikuplja bujične vode s tih brdskih područja. U donjem dijelu sliva Krivac je reguliran u dužini od 4,5 km u kojoj protječe kroz Lišansko polje čineći tako glavni recipijent odnosno melioracijski vodotok polja. U Krivac se s lijeve strane ulijevaju vode iz kanala Trubanji i Vedro Polje, koji osim voda iz polja sprovode i bujične vode sa gornjih dijelova sliva.

Na krškom području između mjesta Lišane Ostrovičke i Ostrovica postoji veći broj manjih bujičnih vodotoka od kojih su najznačajniji Trubanji i Duboka draga koji u gornjem dijelu sliva imaju izrazito bujični tok, a u donjem dijelu se ulijevaju u melioracijske kanale Lišanskog polja.

Vodotok Otres formira se kod istoimenog izvorišta, prolazi plodnim poljoprivrednim zemljištem i u Bribirskim Mostinama utječe u Bribišnicu. Vodotok je većim dijelom kanaliziran te služi i kao melioracijski kanal za odvodnju sa okolnih polja do Bribišnice.

Uslijed takvog stanja, pri pojavi ekstremno velikih oborina dolazi do plavljenja poljoprivrednih područja pri čemu nastaju značajne materijalne štete.

Smanjenje štetnog djelovanja bujica postiže se preventivnim radnjama:

- Sustavno uređenje bujica, odnosno radovi u slivu u cilju smanjenja erozijske sposobnosti takvih povremenih vodotoka (pošumljavanje, izgradnja stepenica za zadržavanje nanosa i dr.).
- Prije razdoblja vlažnog vremena i prije pojave velikih pljuskova običi objekte u koritu bujica (prvenstveno propuste u koritu bujica) i izvršiti čišćenje od nečistoća (stabla, granje, otpad i dr.), kako bi se spriječilo izlivanje vode iz korita.
- Na bujičnim tokovima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, po potrebi obloga korita i dr.). Potrebno voditi računa o održavanju vegetacijskog pokrivača u bujičnom slivu. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenje raslinja i izgradnju terasa.
- Pri projektiranju i gradnji treba uzimati u obzir karakteristike oborinskih prilika, kao i kod projektiranja kanalizacijske mreže u naseljima, gdje treba voditi računa o maksimalnim intenzitetima kiše u kratkim vremenskim razmacima te istu mrežu dimenzionirati na takve uvjete.
- Izgradnjom i uređenjem područja u urbaniziranim područjima postojeći bujični kanali postaju glavni odvodni kolektori oborinskih voda s urbaniziranih područja te površinskih voda s ostalih dijelova slivnog područja.
- U područjima gdje je prisutna opasnost od bujičnih poplava, a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i neoštećen.
- Zaštitu od štetnog djelovanja bujičnih voda treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, Državnim planovima obrane od poplava, a posebno Planom obrane od poplava na lokalnim vodama Splitsko-dalmatinske županije.
- Za potrebe tehničkog održavanja, uz korita i kanale bujičnih tokova određuje se inundacijski pojas minimalne širine od 3,0 m od ruba čestice javnog vodnog dobra i vodnog dobra. gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja bujica. Ako je duž trase bujičnog toka planirana zelena površina (u građevinskom području naselja), bujični tok mora svojim rješenjem biti prilagođen okolišu.

Zaštita od suše

Članak 132. c

Suša nastaje uslijed dugotrajnog pomanjkanja oborina i izaziva tzv. hidrološku sušu – pomanjkanje podzemne vode. Najveće štete suša izaziva na poljoprivredi, posebno u početnoj fazi rasta kulture.

Na području Općine Lišane Ostrovičke postoji opasnost od suše uslijed čega nastaju štete na poljoprivrednim kulturama.

Da bi se opasnost od posljedica suše svela na najmanju moguću mjeru, potrebno je pravovremeno i disciplinirano koristiti vodene resurse, osobito one vezane uz korištenje pitke vode. U mjerama zaštite od suše i smanjenja eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost korištenja raspoloživih kapaciteta vode u vodovodnoj mreži, bunarima i cisternama.

Zaštita od olujnih, orkanskih vjetrova i tuča

Članak 132. d

Zaštita od olujnih i orkanskih vjetrova koji nisu posljedica nevremena kao kompleksne atmosferske pojave moguće je ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri gradnji naselja, zgrada za stanovanje i drugih građevinskih i industrijskih objekata napose tamo gdje se očekuju olujni i jači vjetrovi, te također i u gradnji prometnica.

S obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluje na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte.

Građevine se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kojima su definirana opterećenja na konstrukciju građevine sukladno području u kojem se grade (podaci o udarima vjetra).

Treba voditi računa o načinu gradnje stambenih, gospodarskih i poljoprivrednih objekata kako bi se smanjile posljedice olujnih ili orkanskih nevremena i jakih vjetrova.

Kako bi se spriječilo kidanje električnih i telefonskih vodova i rušenje njihovi nosača, treba predvidjeti podzemne energetske vodiče i telekomunikacijsku mrežu.

Pri gradnji prometnica treba predvidjeti izgradnju zaštitnih zidova na dijelovima prometnica gdje su izmjereni jači udari vjetra koji mogu ugroziti promet.

Izgradnjom vjetrozaštitnih šumskih pojaseva štete na poljoprivrednim kulturama se mogu umanjiti.

Na Općine Lišane Ostrovičke nema organizirane protugradne obrane, pa krute oborine mogu izazvati štete na povrtlarskim i voćarskim kulturama kao i na staklenicima.

Stambeni, gospodarski i poljoprivredni objekti, te zaštita poljoprivrednih kultura (posebno trajnih nasada) se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kako bi se smanjile posljedice uslijed tuče.

Zaštita od snježnih oborina i poledice

Članak 132. e

Snježne oborine mogu prouzročiti velike štete na građevinama, a najvećim dijelom to se odnosi na krovne konstrukcije, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja

Preventivne mjere za zaštitu od poledice uključuju prognozu za tu pojavu, te izvješćivanje o tome odgovarajućih službi, koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti prometne infrastrukture.

Prilikom projektiranja objekata treba voditi računa da isti mogu izdržati opterećenja.

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

Članak 132. f

Na području Općine Lišane Ostrovičke nema benzinskih postaja i pravnih subjekata koji skladište veće količine opasnih tvari. Spremnik lož ulja u osnovnoj školi Ivan Goran Kovačić zapremnine je 0,86 t i ne predstavlja veću opasnost za stanovništvo i okoliš, a zona ugroženosti prilikom istjecanja opasne tvari iz spremnika i zapaljenja lokve iznosi 15 m. Plinske boce koje se koriste za potrebe kućanstva a skladište se u trgovačkim obrtima Bakmaz i Sonik također ne predstavljaju veću opasnost po stanovništvo i okoliš.

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u cestovnom prometu

Članak 132. g

Na području Općine Lišane Ostrovičke prijevoz opasnih tvari dozvoljen je državnom prometnicom D56 Benkovac-Knin.

Obzirom na navedenu trasu kojom je dozvoljen prijevoz opasnih tvari, može se konstatirati da se na području Općine obavlja prijevoz u tranzitu.

Uz navedenu prometnicu potrebno je spriječiti daljnji razvoj naselja i postojeća naselja rekonstruirati, a stanovništvo stalno educirati za postupanje u slučaju nesreće s opasnim tvarima.

Zaštita od epidemije

Članak 132. h

U slučaju katastrofe i velike nesreće na području Općine Lišane Ostrovičke može doći do pojave raznih vrsta bolesti ljudi i životinja, te pojave epidemija, uglavnom uzrokovanih neodgovarajućim sanitarnim uvjetima. Također može doći do širenja bolesti bilja.

Eventualne gradnje životinjskih farmi također planirati na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

Sklanjanje ljudi

Članak 133.

Sklanjanje stanovništva osigurava se privremenim izmještanjem stanovništva te prilagođavanjem podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjana ljudi u skladu s Planom zaštite i spašavanja za slučaj neposredne ratne opasnosti.

Za sve građevine u kojima boravi veći broj ljudi, obvezna je izrada plana evakuacije. Evakuacija je pravovremeno, organizirano, brzo i sigurno napuštanje građevina ili dijela građevine dok još nije nastupila neposredna opasnost za osobe.

Evakuacijski putevi moraju biti dobro osvijetljeni sa pričuvnim izvorom napajanja preko generatora (agregata) ili akumulatora (baterije). Najveća dozvoljena duljina puta za evakuaciju (unutar građevine) je 45 m, a označavanje smjera kretanja prema izlazima provodi se postavljanjem slikovitih oznaka i natpisa na uočljivim mjestima, u visini očiju. Svi segmenti puta za evakuaciju (izlazi, hodnici, stubišta i dizala) moraju zadovoljavati zakonske odredbe koji propisuju način njihove gradnje i izvedbe.

U građevinama ugostiteljsko-turističke namjene gdje boravi više od 100 osoba obvezno se instalira i protupanična rasvjeta koja se uključuje automatski nakon nestanka struje ili isključenja sklopke.

U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području zone uskladiti sa zakonskim i pod zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima se planira izgradnja većih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija. Na seizmičkom području Općine (VII stupanj MSC), kod izgradnje objekata primjenjuje se tehnički normativi kao za predviđeni potres VIII stupnja po MSC ljestvici.

Zbog pojava orkanskog i jakog vjetrova koji pomiče manje predmete i baca crijep, čini manje štete na kućama i drugim objektima te obara drveće i čupa ga sa korijenjem te čini znatne štete na zgradama, potrebno je graditi zgrade sa čvrstim krovnim konstrukcijama.

Na području obuhvata Plana, zaštita stanovništva se treba osigurati u zaklonima.

Zaklon je dvonamjenski prostor koji u mirnodopskoj uporabi ima funkciju pomoćne prostorije (ostave, radione, hobi prostor, konoba ili slično), a u slučaju potrebe postaje zaklon.

Preporuča se da za slučaj predviđene potrebe zaklanjanja ovaj prostor bude opremljen tako da pruži minimalne uvjete za višednevni boravak (sanitarni čvor, rezerva hrane i vode, priručna oprema za spašavanje, priključnice RTV i telefona i slično).

Zaklone u zemlji je potrebno hidroizolacijom osigurati od vlage, a preporuča se i termička izolacija prostorije, glede sveukupnih uvjeta boravka.

Preporuča se da se svi zakloni planiraju u podrumskim (najukopanijim) prostorima planiranih građevina otpornosti do 30 kPa (kapaciteta do 50 mjesta), a kapacitet istih treba odrediti prema namjeni i veličini građevine (2,7 m² prostora za svaku osobu).

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

Vlasnici građevina dužni su, bez naknade, na zahtjev Državne uprave dopustiti postavljanje uređaja za uzbunjivanje građana i korištenje električne energije.

Zaštita od rušenja

Članak 134.

Ceste i ostale prometnice, posebnim mjerama treba zaštititi, od rušenja zgrada i ostalog zaprečivanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara.

Kod križanja cesta u dvije ili više razina mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može preprojektirati za odvijanje na jednoj razini.

Zaštita od požara

Članak 135.

Da bi se vjerojatnost izbijanja požara i eksplozija na području Općine svela na najnižu razinu, te da bi se smanjila šteta koju bi prouzročio eventualni požar ili eksplozija, te izbjeglo stradanje osoba, predlaže se provesti sljedeće mjere zaštite od požara:

- u svrhu sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala na dužini konzole,
- radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu, a prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti unutarnja i vanjska hidrantska mreža,
- prilikom projektiranja građevina, koristiti važeće pozitivne hrvatske propise odnosno priznata pravila tehničke prakse, tako da ispunjavaju bitne zahtjeve iz područja zaštite od požara, što se temelji na Zakonu o zaštiti od požara („Narodne novine“ br. 92/10, 114/22) i na temelju njega

donesenih propisa, te uvjetima zaštite od požara utvrđene posebnim zakonom i na temelju njih donesenih propisa,

- za zahtjevne građevine izraditi elaborat zaštite od požara kao podlogu za projektiranje mjera zaštite od požara u glavnom projektu,.
- ostale mjere zaštite od požara treba projektirati u skladu s važećim pozitivnim hrvatskim propisima i normama koji reguliraju ovu problematiku.

Članak 136.

Operativni planovi intervencija u zaštiti okoliša na području Općine će se objediniti u jedinstveni plan.

Zaštita od potresa

Članak 137.

Za izgradnju objekata, prema privremenim tehničkim zakonima za gradnju u aktivnim seizmičkim područjima, ukoliko nije drugačije riješeno županijskim zakonima, koristi se Pravilnik o državnom standardu za proučavanje seizmičkih utjecaja na mikrolokaciju.

Mikro ispitivanja nisu vršena, jer navedeni podaci o kompaktnosti građe i odsustvo većih potresa ukazuju da ovo područje nije bilo ugroženo od snažnijih potresa.

Članak 138.

Cijelo područje Općine Lišane Ostrovičke pripada u zonu ugroženosti od potresa gdje je moguć intenzitet potresa od VII. stupnjeva MSC ljestvice. To je potres koji može izazvati srednje do teške posljedice.

Prostor na kojem se nalaze objekti starije gradnje spada u zonu jake ugroženosti od potresa, dok prostor nove izgradnje predstavlja zonu male ugroženosti od potresa. Kategorizacija zona ranjivosti od potresa određuje se na bazi izgrađenosti zemljišta, te vrsti konstrukcije objekata neotpornih na dinamičke utjecaje.

Planirane građevine moraju se projektirati u skladu s važećom tehničkom regulativom koja određuje uvjete za potresna područja. Kod rekonstruiranja postojećih građevina izdavanje lokacijskih dozvola ili rješenja o uvjetima građenja treba uvjetovati ojačavanjem konstrukcije građevine sukladno važećim zakonima, propisima i normama.

Od urbanističkih mjera u svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Plana uskladiti sa zakonskim i pod zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

Pri projektiranju valja poštovati postojeće tehničke propise (Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima – Sl. List br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90 i Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora NN 29/83, 36/85 i 42/86). Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske puteve i potrebno je omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Iz pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti preuzete su slijedeće mjere:

- Članak 25. st. 1.: Međusobni razmak SO i PO $H1/2 + H2/2 + 5 \text{ m}$
- Članak 25. st. 4.: Otvoreni blokovi sa dva otvora $H1/2 + H2/2 + 5 \text{ m}$

- Članak 28.: Neizgrađene površine za sklanjanje od rušenja i evakuaciju stanovništva čije su granice od susjednih objekata udaljene najmanje za $H/2$, a veličina površine ne može biti manja od broj st./4 u m^2
- Članak 30.: U naselju i među naseljima potrebno je osigurati nesmetani prolaz žurnim službama
- Članak 30.: Udaljenosti objekta od ruba javne prometne površine ne može biti manji od $H/2$
- Članak 30.: Udaljenost objekta od ruba kolnika magistralne i regionalne ceste ne može biti manji od H
- Članak 34. St. 2.: Uvjeti uređenja prostora za građevinsku parcelu moraju sadržavati stupanj seizmičnosti područja za građevinske društvene infrastrukture, sportsko-rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koji koristi veći broj različitih korisnika kao i javne prometne površine

Međusobni razmak objekata može biti i manji pod uvjetom da je tehničkom dokumentacijom dokazano da je konstrukcija objekta otporna na rušenje od elementarnih nepogoda, te u slučaju ratnih razaranja rušenje neće u većem opsegu ugroziti živote ljudi i izazvati oštećenja na drugim objektima, a Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija treba izrađivati u skladu s HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8, čija će primjena osigurati gradnju primjereno seizmički otpornih građevina.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Građevine društvene infrastrukture, športsko-rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koje koristi veći broj različitih korisnika, javne prometne površine, moraju biti građene ili uređene na način da se spriječi stvaranje arhitektonsko-urbanističkih barijera.

9. Mjere provedbe plana

Članak 139.

Ovim Planom utvrđuju se uvjeti provedbe Prostornog plana uređenja općine Lišane Ostrovičke, te donošenja drugih dokumenata prostornog uređenja za područje Općine.

9.1. Obveza izrade prostornih planova

Članak 140.

Ovim se Planom utvrđuje obveza izrade sljedećih provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU):

1. UPU proizvodno-poslovne zone Čelinka
2. UPU proizvodno-poslovne zone ispod Tkalića mosta
3. UPU zone lječilišnog centra na Oštroj kosi
4. UPU studentskog kampusa kod Bačkulića

Članak 141.

Na navedenim područjima nije dozvoljena izgradnja planiranih sadržaja do usvajanja obveznih provedbenih dokumenata prostornog uređenja.

Članak 142.

Prilikom izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja moraju se poštivati i sljedeći dodatni uvjeti:

- osigurati razgraničenje javnih i privatnih površina,
- planirati izgradnju kolnog pristupa za svaku pojedinu građevnu česticu
- osigurati internu prometnu mrežu tako da pojedinačne građevne čestice nemaju izravan priključak na državne, županijske i važnije lokalne prometnice

- na pojedinim uličnim potezima predvidjeti visinski ujednačene ograde koje ne smiju ugrožavati sigurnost u prometu, posebno na križanjima.

9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 143.

Potrebno je primijeniti i posebne razvojne i druge mjere važne za poticanje demografskog rasta i zadržavanje radnog stanovništva u Općini, a koje se odnose na poboljšanje općih životnih uvjeta s jedinstvenim ciljem održiva razvoja i to:

- u gospodarskom kompleksu treba ostvarivati razvojne programe iz domene posebnih oblika turističke djelatnosti primjerenih vrijednostima prostora, poljodjelstva (naročito vinogradarstva, povrćarstva i vrtlarstva), vinarstva i stočarstva te svih oblika maloga poduzetništva i uslužnih djelatnosti,
- u društvenom pogledu poticati poboljšavanje zdravstvene i socijalne zaštite stanovništva i školstva, te poticati obnovu ratom razorenih građevina (obiteljske kuće, gospodarske građevine i kompleksi te građevine javnih i društvenih sadržaja),
- u prometnom sustavu treba osigurati i očuvati zaštitne koridore glavnih prometnica od svih oblika devastacije, te osigurati redovno održavanje svih javnih prometnica,
- u vodoopskrbi trajno poticati potrebu izgradnje cjelovitog sustava,
- u rješavanju problema otpadnih voda treba što prije pristupiti izgradnji lokalnih kanalizacijskih sustava za zamjenu "crnih jama"; sustav bi trebao biti odvojenog tipa posebna odvodnja oborinskih i fekalnih voda,
- podupirati sve nove Programe koji će omogućiti razvojne procese, a pri tome voditi računa o zaštiti prostora.

Članak 144.

Članak 145.

Članak 146.